

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LIEPA — JULY 28, 1975

Nr. 174

LKB Kronika Nr. 16

Tardymai ir kratos

Maceinos ir Girnias veiklai — pavojainga ateizmui literatūra

Kryžių kalne kryžiai vis statomi ir statomi

VILNIUS

1975 sausio 30 į Vilniaus Saugumo komitetą buvo pakviesta Vilniaus Respublikinės bibliotekos vyr. redaktorė Elena Šulauškaitė. Tardymas truko daugiau negu 6 valandas. Tardė du saugumiečiai. Tardytojai paprašė papasakoti, kaip buvo švenčiama Terešės Masytės gimimo diena 1973 rugsėjo 30 dieną. Tardytojai šį pobūvį kvalifikavo kaip antitarybinį politinį susirinkimą. Jie teigė, kad visi dalyvavusieji šiame pobūvyje jau yra apklausti ir viską papasakoję. Buvo reikalaujama papasakoti, kas minėta pobūvyje ir kitus susirinkimus inspiruoja, organizuoja ir kas juose lankosi. Šulauškaitė paneigė, kad būtų organizavusi minėtą susirinkimą vardines. Tardytojas Rimkus klausinėjo apie vysk. Šteponavičių ir kun. S. Tamkevičių, kuris, tardytojo nuomone, Džukų g-vėje pas T. Masytę susirinkime šmeižes tarybinę santvarką ir reikalavęs ją nuversti. Saugumiečiai ypač pyko ant kun. Tamkevičiaus, kam jis kurstas jaunimą, platintas "Kroniką" ir instrukciją "Kaip laikytis tardymo metu". Įvairiais grasinimais tardytojai bandė išgauti iš Šulauškaitės jiems reikalingus parodymus, tačiau tardomoji visus kaltinimus paneigė.

1975 vasario 20 Elena Šulauškaitė vėl buvo pakviesta į Saugumo komitetą. Tardymas truko daugiau nei 6 val. Tardytojas Marcinkevičius grąsino kalėjimu už susirinkimų organizavimą, "Kronikos" platinimą ir dengimą kun. Tamkevičiaus "nusikaltimų". Saugumiečiai gyrė tuos kunigus, kurie smerkia "Kroniką", praneša saugumui apie jos platintojus ir niekur nesikiša. Pavyzdžiui, tardymo metu kun. J. Tunaitis pasakė, kas jam davęs "Kroniką" ir kam jis atidavęs. Šulauškaitė vėl buvo verčiama prisipažinti, kad jinau suorganizavusi susirinkimą. Už šį nusikaltimą ji būsianti nubausta pagal HK 68 str. Tardytojas Rimkus grubiai užsipuolė, kad Šulauškaitė platinanti "Kroniką", kuri šmeižianti tarybinę santvarką. Pasak Rimkus, Saugumo komitetas patikrinęs "Kronikoje" iškeltus faktus, ir beveik visi esą melagingi. Net Vilniaus arkivyskupijos valdytojas mons. Č. Krivaitis, nuvažiavęs į Ameriką, papasakojo, kad mūsų krašte nėra tikinčiųjų persekiojimo. Šulauškaitė paprašius pasakyti asmenį, kuris sakęs, kad jinau organizavusi susirinkimą, buvo atsakyta, kad tardytojai negalį pasakyti to jaunuolio pavardės, nes nenorį, kad apie jį rašytų "LKB Kronika". Majoras Rimkus primygtinai bandė įtikinti, kad Šulauškaitė reikią prisipažinti, nes kitaip teks sėdėti Panevėžio ar kitame kalėjime su avantūristėmis, prostitutėmis ir žudikėmis.

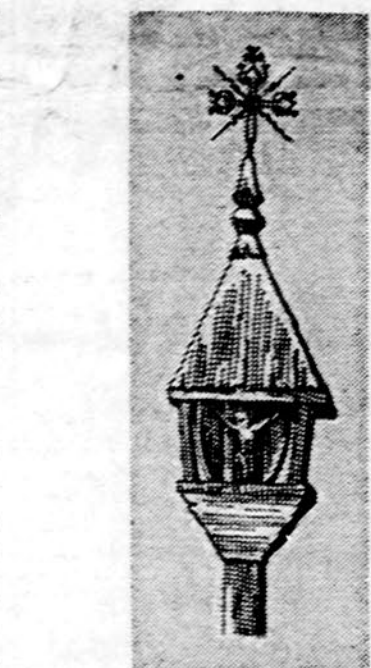
Tardymo protokolais buvo surašytas klausimų - atsakymų forma ir po kiekvieno atsakymo buvo tuščias tarpas. Kai tardomoji tuščias vietas norėjo už-

braukti, tardyt. Marcinkevičius Teresę Masytę ir kaltinamą, kad pas ją buvęs susirinkimas.

1975 sausio 30 buvo tardoma Teresė Masytė ir kaltinama, kad pas ją buvęs susirinkimas.

Į Saugumo komitetą buvo kviečiami Šv. Mikalojaus bažnyčioje Mišioms patarnaujantieji berniukai. Jie buvo klausinėjami apie susirinkimą Džukų gatvėje, ką kalba kunigai zakristijoje, iš kur gauna religinių knygų ir t. t.

1975 sausio 31 Saugumo komitete buvo tardoma VVU studentė Aldona Bielskutė. Tardytojai elgėsi labai grubiai ir gąsdino studentę pašalinti iš Universiteto. A. Bielskutė paneigė, kad ji buvusi kokiame nors susirinkime.

Taip pat buvo tardoma Aldona sesuo Regina.

Namuose, Aldonos motinos darbovietėje ir kolektyvinio sodo namelyje buvo padaryta krata, tačiau nieko nerasta.

Abi seserys dar buvo tardomos vasario 3 ir 4 d. Kiek vėliau abi pašalintos iš Universiteto.

1975 balandžio 2 į Vilniaus

Geležinė uždanga liks tarptautinė siena

Chicago. — Patrick Buchanan "Chicago Tribune" kolumnistas, sako, kad šią savaitę sovietai celiu šventę, kokios siekė per 30 metų. Pagal dabar pasirašomą dokumentą Helsinky, Lietuva, Latvija ir Estija lieka dalimi Rusijos, tas pats ir su kitomis žemėmis, atplėstomis iš Suomijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos, prijungtomis prie Rusijos, o geležinė uždanga bus tarptautinė siena, visų legaliai pripažinta. Prieš 20 metų Amerika nebūtų to pripažinusi, o kongresmanas Gerald Fordas būtų pasmerkęs, ka jis dabar pats pasirašys. Jis ir į valdžią įkopė, smerkdamas Jaltos susitarimus ir Rytų Europos išdavimą.

Saugumo komitetą buvo iškviestas Kabelių parapijos (Varėnos raj.) klebonas kun. J. Lauriūnas. Jam sugrąžino beveik visus per kratą paimitus daiktus. Negrąžino Maceinos ir Girnias veiklai.

Saugumiečiai paaiškino, kad už literatūros laikymą nebausia, bet kratos metu paimsią, kas nesusiderina su jų ideologija. Kun. Lauriūnas paklaustas, kaip žiūrįs į "Kroniką", atsakė: "Kronika" yra skriaudžiamas žmogaus šauksmas".

Druskininkai

1975 kovo 24 Druskininkuose, Gavėnios rekolekcijų metu, prie bažnyčios moteris pardavinėjo devocionalijas. Milicija, tai pastebėjusi, moterį nusivedė į savo būstinę.

šiauliai

1974 spalio mėnesį, trečią kartą sunaikinant kryžius Kryžių kalne, buvo sunaikintas drauge su kitais vienas labai meniškasis 4-rių metrų aukščio kryžius. Dėlė Kristaus kančia buvo išdrožta iš ažuolo su užrašu: "Į tave, Viešpatie, sudėjome viltis ir nebūsime apvilti per amžius". Šis kryžius kainavo 800 rub. žavėjo lankytojus vos 6 dienas. Ta proga šeimos N. pastatiusios minėtą kryžių, narys rašo: "Mūsų tautos sūnūs, kurių gyslonis teka lietuviškas kraujas, kurie valgo mūsų tautos žemėje išaugintą duoną, kurie kalbata tėvų gyvybės kaina iškovota kalba, kaip nesudrebėjo jūsų rankos, vykdam šį nusikaltimą? Kai mus pasiekė žinia apie kryžių naikinimą, mes 200 km važiuojame įsitikinti, ar tikrai sunaikinti kryžiai. Baisiai atrodo apipilėstas, išniekintas, tik vėjo bučiuojamas kalnas, po kuriuo išsisiūps tautos didvyriai. Viešpatie, nebausk piktadarių, nes jie vargšai suklaidinti, patys nežino, ką daro..."

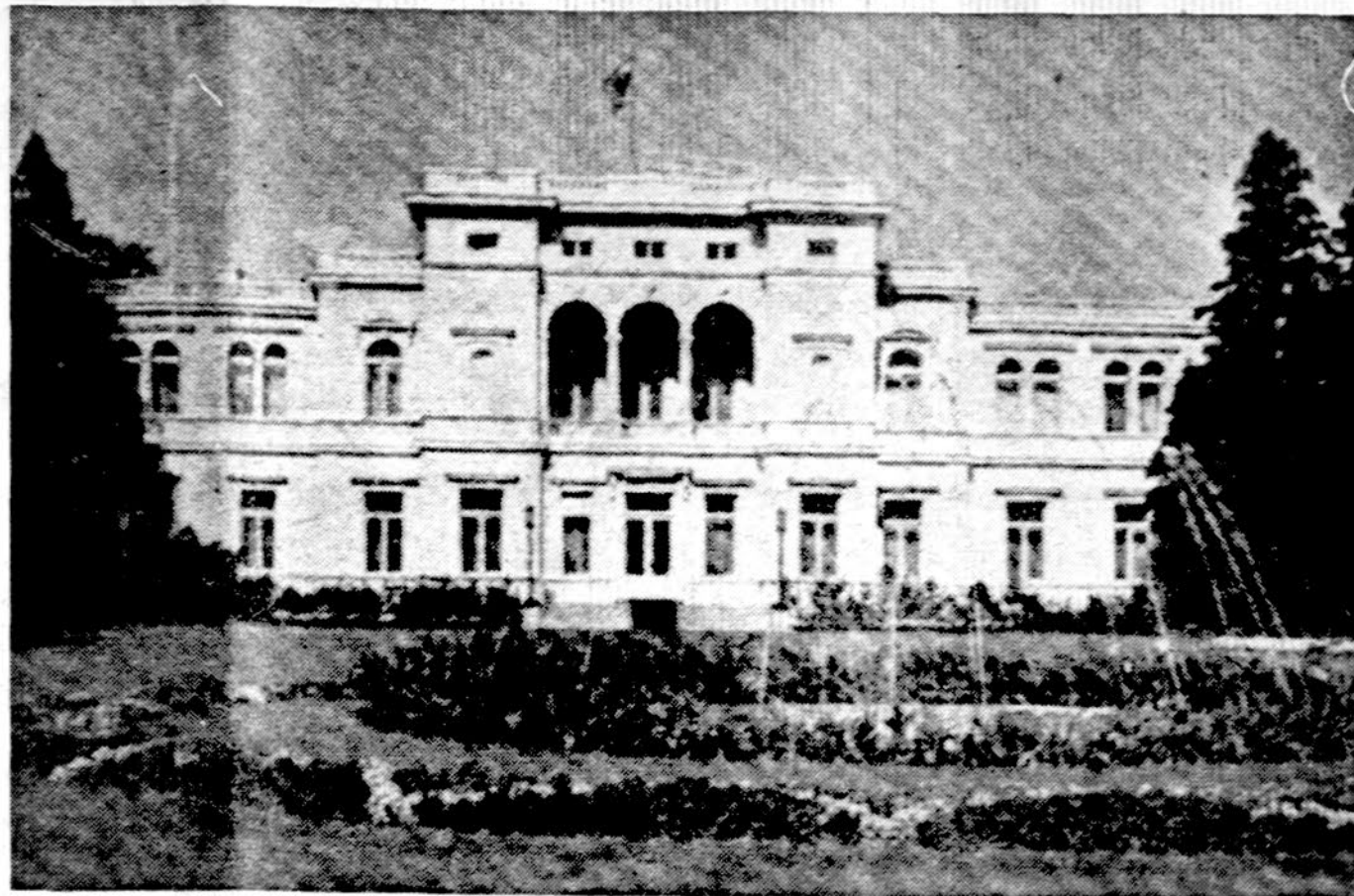
Po eilinio nusiaubimo Kryžių kalne vėl statomi dideli ir maži kryžiai. Lietuvio tikėjimas yra stipresnis už piktadarių ranką.

Likviduojamas SEATO

MANILA. — Paskutinės dvi valstybės — Filipinai ir Tajas sutarė oficialiai panaikinti SEATO paktą, sukurtą Amerikos iniciatyva prieš 21 metus. Paktas turėjo tikslą bendromis jėgomis spirti prieš komunistų agresiją.

LISABONA. — Portugalijoje buvo pradėta kalbėti, kad į Azorų salas pasiųstas karo laivas ar kėl, bet oficialiai buvo paneigta. Azorai ruošiasi atsiskirti nuo komunistų valdomos Portugalijos.

Seattle. — Washingtono valstijos jaunieji respublikonai priėmė rezoliuciją, kad prezidentas Fordas turi susitikti su Aleksandru Solženicinu.

Bonna, Villa Hammerschmidt, Vakarų Vokietijos prezidento rezidencija, kur šiandien lankosi prezidentas Fordas ir kalbės su V. Vokietijos prezidentu Walter Scheel, kancleriu Helmut Schmidt ir kitais va dais.

TURKAI PERIMA AMERIKOS BAZES

Ankara. — Kai tik Atstovų rūmai atmetė siūlymą atgaivinti karinės pagalbos teikimą Turkijai, Turkija davė įsakymą sulaukyti operacijas visose amerikiečių bazėse, esančiose turkų žemėje. Bazės greit perims turkų daliniai. Amerikiečiai tose bazėse daugiausia sekė sovietų kariuomenės judimą ir jų signalizaciją. Bazės buvo naudojamos visoms NATO pajėmoms. Buvo naudojami ir tokie aparatai, kuriais turkai nemokės operuoti.

Amerikiečių karių Turkijoje yra apie 7,000. Didėsnių bazių yra apie 20. Kai kurios labai mažos, bet turi penkis ar šešis žmones.

Prezidentas Fordas kreipėsi į Kongresą, prašydamas klausimą persvarstyti. Atstovų rūmų mažumos vadas John Rhodes išsireiškė: "Tai liūdnas rezultatas. Rūmai pasielgė blogai. Su tokiais garbingais žmonėmis, kaip turkai,

Britų geležinkeliai duoda nuostolių

Londonas. — Suvalstybinti britų geležinkeliai pernai davė 347 milijonus dolerių nuostolių. Daugiausia nuostolių buvo dėl geležinkeliečių streiko. Kad kaip nors išbristų iš nuostolių, bus sumažintas keleivinių traukinių skaičius 10% ir griebiamasi kitų taupymo priemonių.

New York. — Laivu - keltu susisiekimas tarp Manhatteno ir Staten Island, 5 mylios, vis buvo pigiausias visam krašte, 5 centai, dabar miesto valdžia panaikino šią privilegiją, ir keliavimas į abi puses pakeliamas iki 25 centų.

Stanford, Cal. — Stephan Smith, studentas, kurį Zaire partizanai iš Tanzanijos buvo pagrobę gegužės 19, jau paleistas. Su juo buvo pagrobti dar trys merginos studentės. Jas paleido anksčiau. Studentas grįžo sveikas ir laimingas.

Krokuva. — Lenkijos katalikai ir nekatalikai mokslininkai, 120 asmenų, ruošia monumentalią veikalą — Krščionybės Lenkijoje atlasą. Jame bus sukaupta gausi istorinė ir dokumentinė medžiaga apie Lenkijos katalikų vyskupijas, parapijas, vienuolijas bei mokslo įstaigas nuo dešimtojo amžiaus iki dabartinių laikų. Ypatingas dėmesys bus atkreiptas į Lenkijos Bažnyčios istoriją Antrojo pasaulinio karo metu.

Kenija nemėgsta antikomunistų

Nairobi. — Kenija išvarė Rev. Carl McIntire, Pasaulinės krščioniškujų Bažnyčių tarybos pirmininką, didelį antikomunistą. Išvarė, kai jis protestavo, kai Kenija neįsileido į šaukiamą suvažiavimą Solženicino. Išvarė jį taip greitai, kad neleido jam pasiimti nei bagažo, nei pinigų. Išodino į Romon skrendantį lėktuvą. Kertina Kenija net suvažiavimą išvairuoti.

VLIKO ATSTOVŲ SOVIETAJ JEGA PAŠALINO

Neseniai Helen Kulber, Vliko įgaliotinė, grįžo iš Mexico City, kur įvyko Tarptautinė moterų konferencija. Konferencija prasidėjo birželio 19 ir baigėsi liepos 2. Atstovės iš viso pasaulio suvažiavo svarstyti moters problemas ir jos besikeičiančią rolę dabartiniame pasaulyje. Vlikas nusiuntė savo atstovę H. Kulber šiame tarptautiniame forumo iškelti moterų padėti, ypatingai — moterų persekiojimą Lietuvoje. Tam tikslui atsiųsti, Kulber nusivėžė į Mexico City Eltos anglų kalba paruoštą brošiūrą, pavadintą "Moterų padėtis Lietuvoje". Šiame leidinyje "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ištraukos liudijo, kaip sovietinė valdžia grąsina tikinčiųjų moterų motyvystės teisės atimti. Buvo pabrėžiama, kad kiekviena moteris turi teisę auklėti savo vaikus pagal jos sąžinę, ir kad ateistiniai mokytojai

Ar Fordas tą patį pakartos ir Helsinky?

Washingtonas. — Ass. Press agentūra perdavė spaudai prezidento Fordo susitikimą su etninių grupių vadovais, suminėjo, kas atstovauja lietuvius, paminėjo Fordo žodžius, užtikrinimą, kad pavertieji nebus išduoti Helsinkio konferencijoje. Paskui AP paskaitavo kartu buvusio kongresmano Edwardo Derwinskio papildymus ir užtikrinimus, kad prezidento žodis bus galimai plačiau paskleistas pasauliui visais turimais kanalais — Voice of America, Radio Liberty, Radio Free Europa bangomis ir kt. Pareiškimas bus pakartotas ir Helsinkio konferencijos metu.

Uldis Grava, Baltų Pasaulinės Konferencijos prezidentas, paminėjo, kad jo organizacijos žmonės Europos sostinėse stebės, ar tikrai Fordas savo pareiškimą pakartos Helsinky.

Kissingeris, buvęs kartu su prezidentu, sakė, kad būsimoje konferencijoje sovietai gaus mažiau nei norėjo, kad susitarimas, kurį visi pasirašys, bus tik aktas, kai sovietai norėjo pasiekti sutarties.

Atsistatydino Hathaway

Washingtonas. — Stanley Hathaway, vidaus reikalų sekretorius, išbuves tose pareigose vos šešias savaites, atsistatydino. Sekretorius sunkiai apsirgo, pagyrt galės tik po kelių mėnesių.

bei valdžios pareigūnai tą teisę grubiai pažeidžia. Be to, buvo iškelto Marijos Jurgutienės, norinčios emigruoti į JAV, kur gyvena jos vyras, ir Nijolės Sadūnaitės, politinės kalinės bylos.

Kulber išdalino 1500 Eltos paruoštų brošiūrų. Be to, jai teko susitikti ir privačiai kalbėti su įvairių kraštų atstovais ir aukštais pareigūnais, vyrais ir moterimis. Ji birželio 26 buvo nuėjusi į "Susipažinkime su sovietų moterimis simpoziumą, kurį ruošė Sovietų Sąjungos atstovės. Susirinkime dalyvavo maždaug 300 žmonių. Simpoziumo dalyvės priėmė ir atsakinėjo publikos keliamus klausimus apie Sovietų Sąjungos gyvenimą. Kulber stovėjo eilėje, norėdama pateikti simpoziumo dalyviams klausimą apie Lietuvą. Tačiau, jai to padaryti nebuvo progos, nes susirinkimas buvo staigia užbaigtas, kai ukrainietė moteris paklausė sovietų atstovės, kodėl ukrainiečių disidentų Morozovo žmona persekiojama. Kadangi susirinkimas buvo oficialiai pasibaigęs, H. Kulber, eidama atgal į savo vietą, pradėjo dalinti Eltos paruoštą medžiagą susirinkimo dalyviams. Sovietai dėl to labai supykę ir jėga Kulber pašalinę iš salės. (E.)

KALENDORIUS

Liepos 28: šv. Viktoras, šv. Ada, Agaras, Atė.
Liepos 29: šv. Olavas, šv. Marta, Mantvydas, Jundilė.
Saulė teka 5:39, leidžias 8:14.

ORAS

Dalimai saulėta, kiek vėšiau ir sausiau, apie 82 laipsniai.

Portugalijos socialistų demonstracijos, kur dalyvavo 70.000 žmonių. Iš balkono kalba socialistų vadas Mario Soares

PROF. DR. K. PAKŠTUI PRISIMINTI

J. NARCNE

Prof. Kazys Pakštas — gražiosios Aukštaitijos plaučių lygumų sūnus. Jis gimė 1893 m. birželio 29 d. Alinauskos dvare. Užpalių valsč., Utenos apskr., gausioje Pakštų šeimoje. Jo tėvas Adomas Pakštas, bežemis, nuomodavo iš dvarininkų žemę iš pusės. Ten augo mažasis Kazys sodų bei senųjų medžių pavėsyje prie ežero, prie upės bei upelių. Dėlto jis puikiai mokėjo plaukti, žvejoti ir čiuožti ant ledo. Idiliškoje aplinkoje, žąsis beganydamas, augo ir vystėsi mažo svajotojo būdas ir tolimesni jo idealai.

Jis iš ten išsinešė Lietuvos grožio pajautimą ir gamtos pažinimą ne iš gamtamokslinio vadovėlio, bet iš natūralios savo tėviškos aplinkos. Jis išsinešė didelę gamtos meilę — jam buvo pažįstamas kiekvienas akmenėlis, kiekvienas upeliukas ar prie jo augantis krūmas.

Tačiau tėvų vargai guldavo našta ant mažo Kaziuko pečių: jiems išėjus į darbą, Kaziukui tekdavo globoti mažąjį broliuką Jurgį ir sesutę. Pirmosios žmonos Adomo Pakšto vaikai buvo jau paaugę, tapdami „darbo jėga“. Kai tik globojami vaikeliai imdavo verkti, Kaziukas ir čia parodydavo savo išradimą:

— Klausykite, klausykite, — šaukė jis jiems, — kokią gražią muziką tuojau išgirsite! Ir kai vaikai sustoję klausydavosi, iš kur ta muzika ateis, Kaziukas, pieštuku braukydamas, „pagrodavo“ per mažųjų dantukus, saikydamas:

— Oi, kaip gražiai skamba tavo dantukai! Dabar pažiūrėsim kaip tavo...
Tai buvo Kazimiero ryškūs

pedagoginiai ir diplomatiški žygiai tarp mažųjų. Nors jis ir pats tebuvo tik septynerių metų, tačiau mažesniųjų neskriaudė nemušė, nebarė, nė tėvams neskundė! Jis mokėjo „pats iš savęs“ juos sudominti, užimti bei paguosti. Čia mažasis Kazimieras parodė ne tik pedagoginį sugebėjimą, bet ir savo gerą širdelę. Jo būsimas charakteris

A. a. prof. K. Pakštas

vyravo be silpnosiojo išnaudojimo, su didele tolerancija kitam. Jam buvo svetimas keršto jausmas. Jis nemėgdavo barti ar eiti į didelius ginčus. Ne velti priešingos politinės partijos atstovas K. Bielinis sakėdavo: „Jis vertas didelės pagarbos dėl savo tolerancijos kitam, kitaip galvojančiam.“

Kaziukas augo dideliame varge, bet koks būdavo jam džiaugsmas, kai galėdavo ištrūkti į netolimą miškelį. Pasiėmęs duonos „abakėlį“, sūrio gabaliuką, jis išnykdavo iš namų visai dienai. Ten jam būdavo tikras atgajus.

Ten buvo jo, ir tikėtai jo žaliųjų rūmai, kur jis jautėsi laisvas ir galėdavo netrukdomas pasvajoti. Jam buvo malonu klausytis upelio čiuirulimo, įvairiabalčių paukščių čiulbėjimo, švilpavimo, čirenimo. Jis ir pats man apie tai pasakodavo, pademonstruodavo, paukščių trėles išvedžiodamas, ką nepaprastu entuziazmu priimdavo mano mažytę dukraitę, vos išardama: „Dar noriu!“ Ir aš tada, to paties entuziazmo, tur būt, pagauta, parašiau tam „miško vaikui“ eilėraštį „Mažas Kaziukas“.

Paskutinės vasaros atostogas praleidęs Miami, Kazys negalėdavo atsidžiaugti paukščių čiulbėjimu mūsų kieme. Ypač malonu buvo, kai Kalėdoms atvykę iš apledėjusio Steubenville miesto, Ohio, galėdavome gėrėtis rytiniais paukščių koncertais saulėtam Miami.

— Kur gi miegosi, kai šitaip gražu, visą grožį pramiegotum, — juokaudavo jis.

Rudenį paukščiai, skridami iš šiaurės, kartais dideliais būriais apsėdavo mūsų kiemo palmes ir kitus medžius, matyt, pavargę iš kelionės. Išalkusiems ir ištroškęsiems keliautojams Kazys ragindavo atnešti lesalo ir vandens atsigeriti.

Tą jautrią ir gerą savo širdį Kazys nuo pat vaikystės iki gyvenimo pabaigos buvo gražiai išsaugojęs. Visuomet draugiškas, kolegiškas, pažįstamiems ar giminėms padėdavo, jei tik kas kreipdavosi į jį. Pensijos amžiaus sulaukęs, pats ne ką beturėdamas, siūsdavo ne vieną siuntinį į Lietuvą, ypač sugrįžusiems be sveikatos iš Sibiro tautai.

Kazys buvo amžinas, nepalaužiamas idealistas. Savo šviesios vilties bei optimizmo jis nepameisdavo net sunkioje situacijoje būdamas. Visus jo gyvenimo žingsnius lydėjo jo įgimtas švelnumas ir didelis jo meilumas.

Paminklas a. a. prof. dr. K. Pakštui Sv. Kazimiero kapinėse

Mūsų kolonijose

Kenosha, Wisc.

SIMAS KUDIRKA
PAGERBĖ MİRUSIUS
LIETUVIUS

Atvykę į Wisconsin Lietuvių dieną Kenoshoje, Simas Kudirka ir dr. Jonas Genys (iš Washingtono) padėjo gėlių puokštės kapinėse, kur ilsisi Wisconsin lietuviai patriotai — Jurgis Kapočius ir Ignas Paukštėlis. Ten taip pat dalyvavo mirusiųjų šeimoms nariai — Felicija Kapočienė, Algis ir Vytautas Kapočiai, Aurelija ir Vytautas Paukštėliai, Stasys ir Onutė Budriai ir O. Kasparaitienė. Nėra Wisconsiniečių žmonių, kurie nežinotų, koks didelis veikėjas už Lietuvos laisvę buvo Jurgis Kapočius. Buvo laikas, kai jis vadovavo ne tik vietinei Amerikos Lietuvių tarybai, bet ir visom kitom lietuvių organizacijom. Jis atkviėtė visą būrį naujų ateivių iš Vokietijos, įskaitant rašytoją Broniaus Rallos šeimą, dr. Jono Genio šeimą, muziką Albertą Mateiką ir daug kitų.

Ignas Paukštėlis buvo Lietuvos laisvės kovų savanoris, Klaipėdos sukilimo dalyvis, šaulių sąjungos aukštasis pareigūnas ir prieš mirdamas spėjo atiduoti savo paskutinę duoklę lietuvių tautai — Lietuvii fondui paaukojo 1,000 dolerių.

Simo Kudirkos atsilankymas pagerbti šiuos mirusius Wisconsin lietuvius patriotus paliko jų šeimoms ir visiems lietuviams gilų įspūdį.

Simo Kudirkos atsilankymas pagerbti šiuos mirusius Wisconsin lietuvius patriotus paliko jų šeimoms ir visiems lietuviams gilų įspūdį.

E. G.

ARMENAI ROMOJE

I Romą šventųjų Metų progą buvo atvykę apie tūkstantį armenų katalikų ir nekatalikų maldininkų iš Prancūzijos, Graikijos, įvairių Artimųjų Rytų kraštų ir Armenijos. Armenų maldininkų grupei vadovauja patriarchas Batanian ir aštuoni vyskupai.

— Leonas ir Izabelė Oksai, Los Angeles organizacijų veikėjai, išvyko mėnesiui atostogų į Chicago, Milwaukee ir kitur.

SAULIŲ VEIKLA

Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopa praeitais metais buvo surengusi kuopos gegužinę Lesekų sodyboje, 1300 Dorothy Drive Glendale, Cal., kuri yra gražioje kalno papėdėje. Gegužinės dalyviai žavėjosi tokią gražią vietovę ir Lesekų sodybą. Gegužinė labai pasisekė.

Ir šiais metais šaulių kuopa yra užprašiusi Lesekų sodybą gegužinę. Leonora ir Stasys Lesekai yra šauliai ir nuosirdūs šaulių rėmėjai.

Kuopos pirm. Kazys Karuza yra laukiamas grįžtant liepos pabaigoje iš dviejų mėnesių atos toginės kelionės po Vakarų Europą. Jeigu numatytu laiku grįš pirmininkas, tai šaulių kuopos gegužinė įvyks Lesekų sodyboje rugpjūčio 13 d. Šaulys

BŪDINGI AUGALŲ REISKINIAI

Mokslininkai tyrinėdami elektrinius augalų reiskinius, atrado kai kurias idomias ypatybes, kurios priklauso nuo išorinės aplinkos. Pavyzdžiui, buvo žinoma, kad per daug prailginus dienos šviesos periodą, augalas pavargs ta, jam reikalingas nakties poilsis. Beje, tai patvirtino seną mintį, jog augalai, kaip žmogus ir gyvūnai, turi savo gyvenimo ritmus. Siuolaikiniai elektroniniai tyrimai tai patvirtino. Šie tyrimai taip pat parodė, kad augalo šaknis primena širdies raumenį: jis susitraukinėja, yra sužadinto ir silpninimo fazės. Augalai puikiai jaučia šviesą. Prilijungus prie jų specialią sistemą jie gali būti savotiškosios gyvimo cėlėmis — patys įjungti ir išjungti elektrą šiltnamyje.

Taip pat jau nustatyta, kad augaluose esti savotiški „atminties“ elementai. Kai tyrėjas pėmė pupelės šaknį, laikytą nulinėje temperatūroje, ir pamerkė į kambario temperatūros vandenį, ankstyvesni, šaltiui charakteringi svyravimai užrašymo automato juostoje užsėjo ne iš karto — augalas dar atsiminė šaltį ir elgėsi atsargiai.

Amerikietis K. Baksteris atliko idomų bandymų, kuris akivaizdžiai įrodė augalų atmintį. Jis sumodeliavo „nusikaltimą“. Į kambarį, kuriame stovėjo dvi gėlės, paeiliui įvedavo šeši žmonės. Vienas iš jų sunaikino gėlę. Kas „žudikas“? Baksteris prijungė elektros prietaisus gyvo filodendrono, o po to visi šeši paeiliui turėjo įeiti į kambarį. Kai

į kambarį įėjo žmogus, sunaikinęs gėlę, „liudininkas“ filodendronas, lyg demonstruodamas puikią atmintį, parodė „emocinę“ (susijaudinimo) reakciją.

NEIŠAIŠKINTA GAMTOS REISKINIO MİSLĖ

Čivitavėkijos uoste, kuris yra už 90 km nuo Romos, 1974 m. birželio 18 d. įvyko nepaprastas gamtos reiškinys. Jo iki šiol niekas negali mokslškai išaiškinti. Lygiai 10:30 v.r. jūra staiga nelaukta nusiūgo pusmetriu. Dėlto ilga 30—50 metrų pločio pakrantės juosta per kelias sekundes atsidūrė sausumoje. Atoslūgis buvo toks staigus, jog vaikų džiaugsmui ant smėlio pasiliko daugybė žuvų, vėžiagyvių ir kitų jūros gyventojų.

Šis gamtos reiškinys sukėlė kiek rimtesnių pasekmių uoste, kur buvo pakraunami ir traukiami keli laivai. Staigiai nukritus vandens lygiui, visi permatė jį tilteliai ir trapai sulūžo. Visi darbai uoste buvo nutrukę, o kelių buksirai atsidūrė ant seklumos. Po šešių minučių nustebsių žmonių akyse vanduo taip pat staiga pakilo. Darbas uoste vėl užvirė, ant seklumos buvę buksirai nuplaukė toliau; tačiau kalbų ir įvairių spekuliacijų apie šį gamtos „pokštą“ nenutrūka ir dabar.

E. G.

ARMENAI ROMOJE

I Romą šventųjų Metų progą buvo atvykę apie tūkstantį armenų katalikų ir nekatalikų maldininkų iš Prancūzijos, Graikijos, įvairių Artimųjų Rytų kraštų ir Armenijos. Armenų maldininkų grupei vadovauja patriarchas Batanian ir aštuoni vyskupai.

— Leonas ir Izabelė Oksai, Los Angeles organizacijų veikėjai, išvyko mėnesiui atostogų į Chicago, Milwaukee ir kitur.

SAULIŲ VEIKLA

Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopa praeitais metais buvo surengusi kuopos gegužinę Lesekų sodyboje, 1300 Dorothy Drive Glendale, Cal., kuri yra gražioje kalno papėdėje. Gegužinės dalyviai žavėjosi tokią gražią vietovę ir Lesekų sodybą. Gegužinė labai pasisekė.

Ir šiais metais šaulių kuopa yra užprašiusi Lesekų sodybą gegužinę. Leonora ir Stasys Lesekai yra šauliai ir nuosirdūs šaulių rėmėjai.

Kuopos pirm. Kazys Karuza yra laukiamas grįžtant liepos pabaigoje iš dviejų mėnesių atos toginės kelionės po Vakarų Europą. Jeigu numatytu laiku grįš pirmininkas, tai šaulių kuopos gegužinė įvyks Lesekų sodyboje rugpjūčio 13 d. Šaulys

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesimūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytėjas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2838 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusheris ir moterų ligos Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Pirmos ligoninės pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUGIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso tel. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Ofiso HE 4-5849, rez. 333-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antrad., penkt. 1-6, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Endoko kabinetas perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-477 Rez. PR 8-6860
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS GINEKOLOGINĖ CHIRURGIIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telefon. PR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIIJA
Ofisai
Ofisai: 2408 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Viel telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1467 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. TERESĖ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
975 W. 148 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 349-0687
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienius
šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
AKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telefon. RE 7-1168
Rezid. telefon. 238-2919.

Ofiso HE 4-1818, rez. PR 6-9501
DR. J. MEŠKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 8 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius „contact lenses“
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2890; rez. 448-5045

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso telefon. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-8 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1223.

Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

Tel. — Ofis PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3167 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4650
DR. PETRAS ZLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 8-5 ir 6-8, penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą.

LB Los Angeles Jaunimo ansamblis su bendradarbiais. Vidury, iš k. į d.: D. Barauskaitė, muz. G. Gudauskienė, O. Razutienė, vadovė, komp. Br. Budriūnas, L. Zaikienė, K. Reivydas ir akordeonistas R. Polikaitis.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

NAUJA „LIETUVOS VYČIŲ“
133 KUOPOS VALDYBA

Liepos 13 d. įvykusiame Yucaipoje susirinkime buvo išrinkta nauja Los Angeles Liet. Vyčių 133 kp. valdyba: pirm. Julius Kiškis, vicepirm. Pranas Zukauskas, išd. Ona Arnashus, sekr. Stasys Dūda ir fin. sekr. Antanas Skirius.

Yucaipoje gyvenančios vytytės — Zuzana Tiknienė, Ana Milerienė, Elena Swetickienė ir Viktorija Mileritūtė paruošė visiems atvykusiems puikias vaišes.

Vyčių seime New York dalyvauti buvo išrinktas inž. Vytautas Vidugiris, kuris su žmona yra buvę Philadelphiaus Vyčių kuopos nariais.

Šiame susirinkime į mūsų kuopą įstojo dr. Zigmas Kungys, anksčiau priklausęs Newarko Vyčių kuopai.

ALTOS L. A. SKYRIAUS VALDYBA

Naujoji Altos Los Angeles skyriaus valdyba praėjusiam

posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirm. V. Čekanauskas, vicepirm. Alena Devenienė, A. Skirius ir B. Stančikas, sekr. Bronius Dūda, koresp. sekr. V. Simoliūnas, finansų sekr. Simas Kvečas ir išd. K. Prišmantas.

Valdyba nutarė pasiųsti atstovus į Altos konferenciją, kuri įvyks lapkričio mėn. Chicagoje.

Altos valdyba dėl Lietuvos nepripažinimo Sovietams surinko virš 200 telegramų prezidentui, valst. departamentui, senatoriams ir kongreso nariams. Taip pat valdyba pravedė laišku rašymo vaju.

A. Ski.

TRUMPAI

Dr. Zigmas Kungys, gyvenęs Cherry Valley, Calif., paėmė 9 vietnamiečius iš Pendelton marinių bazės. Jų tarpe yra vienas medicinos daktaras, vienas aviacijos pilotas, kiti buvę tarnautojai. Aviacijos pilotas baigęs skraidymo mokslus Amerikoje. Daugelis jų kalba angliškai.

— Leonas ir Izabelė Oksai, Los Angeles organizacijų veikėjai, išvyko mėnesiui atostogų į Chicago, Milwaukee ir kitur.

SAULIŲ VEIKLA

Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopa praeitais metais buvo surengusi kuopos gegužinę Lesekų sodyboje, 1300 Dorothy Drive Glendale, Cal., kuri yra gražioje kalno papėdėje. Gegužinės dalyviai žavėjosi tokią gražią vietovę ir Lesekų sodybą. Gegužinė labai pasisekė.

Ir šiais metais šaulių kuopa yra užprašiusi Lesekų sodybą gegužinę. Leonora ir Stasys Lesekai yra šauliai ir nuosirdūs šaulių rėmėjai.

Kuopos pirm. Kazys Karuza yra laukiamas grįžtant liepos pabaigoje iš dviejų mėnesių atos toginės kelionės po Vakarų Europą. Jeigu numatytu laiku grįš pirmininkas, tai šaulių kuopos gegužinė įvyks Lesekų sodyboje rugpjūčio 13 d. Šaulys

Los Angeles, Sv. Kazimiero par. Lietuvių dienoje koncerto dalyviai. Stovi iš kairės: sol. B. Dabšienė, J. Čekanauskaitė, R. Dabšys, Anita Pakalniškytė iš Kanados, A. Pavasaris ir pianistė L. Apeikytė.

Nuotr. L. Griedžio

FRANK'S TV and RADIO, INC.

5240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
IDEALIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

TIK VIENAS ATSIŠAUKĖ

Apie Chicago miesto švietimo tarybos egzaminus lietuvių kalbos kreditui gauti valdiškoje mokykloje jau buvo ne kartą rašyta, tačiau šis reikalas nesilaikė atgarsio. Gal būt, kas siūloma veltui ar lengvomis sąlygomis yra nevertinama ir nesvarbu, o tik ten, kur lietuvių po ilgą pastangų įsibrauna, su pildami tūkstančiai dolerių, susilaikia dėmesio ir pasigyrimų spaudoje.

Trumpai visas reikalas yra toks. 1974 - 75 mokslo metų pradžioje Chicago miesto švietimo tarybos švietimų kalbų skyrius ėmėsi iniciatyvos paruošti egzaminus įvairioms miesto etninė grupių kalbomis (iki šiol paruošti egzaminai 28 kalbomis). Tuos egzaminus išlaikę, mokinys gali gauti vieną užskaitą — kreditą už tos kalbos žinojimą.

Įprastiems biurokratiškiems trukdymams nutęsus egzaminų paruošimo darbus, jie buvo į mokyklas paleisti tik š. m. gegužės mėn. viduryje. Ne visos mokyklos šį projektą palankiai sutiko. Atsirado vadovybių, kurios egzaminų nenorėjo įsileisti, pasisiskindamos, kad „pas mus jais niekas nesidomi“. Tačiau tai tik išimtis. Daugumas mokyklų mielai sudarė progą mokiniams egzaminus laikyti ir kreditą gauti.

Čia ir atsiveria antroji medali pusė. Kitų etninė grupių mokiniai gausiai domėjosi egzaminais, bet lietuvių jiems parodė visišką apatiją su vieninteliu išimtimi: Brighton Parke veikiančios Kelly aukšt. mokyklos mokinys Linas Lapinskas egzaminus laikė ir kreditą iš lietuvių kalbos gavo. Kas atsitiko Gage, Hubbard, Bogan, Curie ir kitų mokyklų lietuviukams, kad jie visai ignoravo šį svarbų reikalą? Mes žinome, kad lietuviukų šiose mokyklose yra, kai kur jie net sudarė savo klubus (pvz. Curie). Mes taip pat tikime, kad lietuvių mokiniai nebijo viešai pripažinti savo kilmę ir lietuvių kalbos mokėjimo neslepia, kaip kai kurių kitų tautybių jaunuoliai. Sakytume, kad egzaminai buvo paskelbti per vėlai, pačioje mokslo metų pabaigoje, ir daugelis, apkrauti baigiamaisiais darbais savo mokyklose, nespėjo jais pasinaudoti. Tokio pasiteisinimo nepakaks ateinančiais mokslo metais, nes egzaminai bus teikiami nuo pat pirmųjų dienų. Nereikia tikėtis, kad mokyklų vadovybė kiekvienam mokiniui egzaminus pasiūlytų. Jų turi reikalausti patys mokiniai, jų tėvai.

Įvairiomis kalbomis egzaminų paruošimas vienam kreditui gauti yra tik pirmasis žingsnis šios programos keliu. Jau kalbama apie antrą, o gal ir trečią kreditą. Kalbama ir apie tai, kad šeš-

tadieninės etninės mokyklos galėtų būti įjungtos į mokinių paruošimo darbą. Juk nesvarbu, ar mokinys egzaminams pasiruošęs. Kalbama net apie galimą paramą etninėms mokykloms, kurios savo ribose atlieka tarptautinių mokyklų darbo tęsinį — ruošia mokinius svetimų kalbų kreditams gauti. Žinoma, visi šie sumanymai kol kas gana abstraktūs, nes visa programa labai nauja ir jos tolimesnė raida tiesiogiai priklausys nuo dėmesio pačiam pirmajam žingsniui — minėtiems egzaminams.

Reikia pabrėžti, kad kitų etninė grupių dėmesys šiam reikalui buvo patenkinamas. Skaudžiausias atsiliko tik lietuviams. Programos raida vystysis toliau, nežiūrint, ar lietuviams ji bus palanki ar ne. Iki ateinančių mokslo metų gal bus paruošti egzaminai 36 kalbomis. Kai kurios jų mažai girdėtos, o kalbančiųjų jomis skaičius minimalinis. Programa nėra ruošama archyvu lentynoms. Norima, kad ją būtų naudojama. Yra be galo svarbu, kad ateinančių mokslo metų laikotarpyje lietuvių kilmės jaunuoliai neliktų jai apatūs. Kaip lietuviuką mokinį pasiekti, kaip įtikinti, kad jo dalyvavimas šioje programoje nepaprastai svarbus? Mes žinome, kad dažnai jaunuoliai neseka lietuviškos spaudos, neklauso radijo valandėlių, gali nepastebėti skelbimų ir paraginimų, bet spaudą skaito tėvai, seneliai, dėdės, tetos, liuanistinių mokyklų mokytojai, taip pat visų jaunimo organizacijų, tautinių šokių grupių, sporto ratelių vadovai. Jų pareiga paraginti jaunimą. Tenelieka nė vieno valdišką miesto mokyklą lankančio lietuviuko, kuris nebūtų girdėjęs apie egzaminus ir jais pasinaudojęs.

Gali atsirasti mokyklų, kurių vadovybės dėl vienokios ar kitokios priežasties nenorės egzaminų parūpinti. Tokiu atveju vaikai turi nedelsiant painformuoti savo tėvus, o tėvai tai iškelti viešumon. Kiekviena lietuviška apylinkė turi savo LB apylinkių valdybą, kurios turėtų kreiptis į savo apylinkės veikiančias mokyklas ir paraginti jas, kad egzaminus lietuvių kalbos kreditui gauti parūpintų suinteresuotiems mokiniams.

Lietuviai perdažnai savo tautinius reikalus kreipia į politikus, ieško jų užtarimo, remiasi politine raida, kuri pilna nepasitikimo ir išdavikiškumo. Ar nebūtų laikas daugiau pasikliauti kultūriniais reikalais, išnaudoti kiekvieną progą, parodyti amerikiečiams ir kitų tautybių grupėms, kad lietuvių dvasia ir tautinis susipratimas yra stiprus ne tik vyresniosios kartos žmonėse, bet ir lietuvių kilmės jaunimo tarpe.

— d. b. b.

Spaudoj ir gyvenime

KAMBODIJOS CHMERAI PARODĖ DIDELĮ ŽIAURUMĄ

Dienraštis "Beacon News" Auoroje skelbia AP bendradarbio žinias apie Kambodijos žmonių baisų likimą. Šias žinias jis surinko iš atbėgusių ir Tailandą kambodiečių.

Atbėgusieji pasakoja apie masinį žmonių žudymą ir kankinimą. Daugiausia žudomi buvę kariai. Bėgliai mano, kad chmerai bando samoningai atsikratyti buvusių priešininkų. Du kareiviai, pasislėpę džiunglėse, matė kaip chmerai apie 40 karininkų ir kareivių daužė kastuvais ir lazdomis.

Musamųjų rankos buvo vietoj surištos už nugaros. Jie prašė pasigailėjimo arba sušaudymo. Bet buvo mušami, kol mirė. Kitas kareivis matė apie 40 auto-

mobilių priekabų, pakrautų maž daub po 10 lavonų, gabenamų keliu. Vėliau rado prie Phan Rong kaimo nužudytųjų kapą. Kai kurių lavonų kyšojo iš žemės kojos, rankos ir kitos kūno dalys. Vienas policininkas su 16 policininkų ir karinės žvalgybos žmonių gegužės m. buvo paimti į nelaisvę policijos būstinėje. Jį nurengė iki pusės ir nuagabeno prie duobės. Kelionės metu be persto- jo mušė. Kai pastatė ant duobės krašto, jis paprašė vandens. Šis pasisuko eiti vandens, o policininkas šoko į čia esamas džiungles. Nekliudę jo net paleisti šūviai. AP bendradarbiui rodė ant rankų rėšų randus, nes jie atsirado nuo vielų.

Diplomatas, gasprukes į Tai-

ŽEMES TURTAI VENECUELOJE

Turtingiausia Pietų Amerikos valstybė

P. GAUCYS

Sakoma, kad vienas bilijonas dolerių, kas mėnesį įplaukia į Venecuelos iždą, paskubom jį daro visiškai skirtingą nuo kitų Pietų Amerikos valstybių. Tas turtas jį padrasino priešintis JAV itakai ir rodyti savo pačios galią šioje pasaulio dalyje.

Tuo tarpu kitų jos kaimynių valtiuta vis smunka, o bolivaras tampa tvirčiausiu P. Amerikos pinigų. Tuo metu, kai P. Amerikos valstybių vyriausybės ir bendrovės prakaituoja, besistengdamos gauti kapitalų savo pramonei išlaikyti ir būtinai reikalingoms įmonėms užtikrinti tolimesnį veiklą, o taip pat parūpinti užsienio valiutos savo importui apmokėti ir atsisteisti už užsienio paskolas, Venecuela laisva nuo tokių rūpesčių. Jos užsienio valiutos rezervai siekia 6.5 bil. dol. Netgi Brazilija, turinti dešimteriopai daugiau gyventojų ir daug didesnę pramonę, neturi sutelkus tokių rezervų Venecuela smarki greičiu plečia savo pramonę ir nori tapti didžiausia aliuminijaus ir naftos gaminių tiektėja. Ji pasiryžusi plačiai išplėsti ir elektros jėgainių, geležinkelio ir telefonų tinklą.

Pagalba kaimynams

Venecuelos parama įgalina centrinės Amerikos kavą auginančias šalis suvaldyti nuo pardavimo dalį kavos derliaus ir tuo būdu kavos kainą laikyti aukštesnėje. Jos įnašas į Pasau-

landą su 11 šeimos narių, pasakojo, kad gegužės 31 d. apie 30 mylių nuo Tailando sienos ji su laikė Chmer Rouge karininkas ir sakė: "tu esi laimingas, nes prieš 3 d. buvo gautas įsakymas daugiau buvusios valdžios žmonių nežudyti."

Is Phnom Penh išvarė daugiau kaip 3 mil. žmonių. Neatsižvelgė, ar jie sirgo ar galėjo pavieiti. Tokie buvo žudomi vietoje. Kai žmonės atsirado kaimuose, juos chmerai pradėjo kankinti ir šaudyti. Kitus naikina kilusios užkrečiamos ligos ir nemažai miršta nuo bado, nes toliai masei pritrūko maisto.

New Yorke Committee of Freedom House pirmininkas Leon Cherne pareikalavo Jungtinių Tautų ir Raudonojo Kryžiaus skubiai ištirti Kambodijos žmonių likimą ir chmerų elgesį. Raudonasis Kryžius, aišku, bandys ką nors daryti, bet JT greičiausiai nesikis į komunistų valdžios reikalus, nes jie turi pakankamai palankių žmonių Jungtinėse Tautose.

B. Jablonskis

lio ir tarpamerikinės raidos bankus duoda jai stiprų balsą, sprendžiant tarptautinę politiką. Vis daugiau valstybių klausia Venecuelos kaltinimų JAV už jų vyrvimą P. Amerikoje. Ji ragina sudaryti naują Amerikos valstybių organizaciją, kurioje nedalyvautų JAV. Tačiau jos turto įtaka ne tiek reikšias svetur, kiek krašto viduje. Venecueliečiai išsijusę švaistosi pinigais, importuodami ne tik būtinus dalykus, bet ir prabangos gaminius, apie ką kitos P. Amerikos valstybės negali nė svajoti. Jie mėgsta gerti scotch viski ir importuoja tik brangias jo rūšis, mokėdami po 11 dol. už butelį. Taip pat jie nesulaiko nuo Linkolnų bei Cadillacų pirkimo, nepaisant, kad jų kaina su mui-tiu siekia ligi 20.000 dol. už automobilį.

Pati Venecuela kasmet pagamina 116.000 modernių automobilių. Tai leidžia jai būti labiausiai motorizuotą kraštu visoje P. Amerikoje. Vis labiau besiplečiant automobilių judėjimui, ji išvystė geriausia ir vienintelę P. Amerikoje greitkelių sistemą. Aplink jos sostinę Caracas greitkeliai turi po 5 takus. Visi patį Maracaibo mieste su vienu milijonu gyventojų, šimtai blokų senų namų ir pastatų nugriauta, pravedant greitkelius ir bulvarus paliai Maracaibo ežerą. Statomi dangoraižiai įstajoms ir brangiems butams. Vyriausybė siūnia į užsienį tūkstančius studentų ir technikų, norėdama paruošti gerų specialistų pramonei. Išskyla universitetų pastatai ten, kur anksčiau tebuvo tik džiunglės. Tarnautojai ir darbininkai, nors turėtų ir mažą darbo, gerai atlyginami. Ten, kur anksčiau tūnojo liūnos, dabar pradeda iškilti namai su patogiais butais. Vietoj šimtme-

čiais viešpatavusio ilgo peilio (machete) dabar didelių pareikalevima turi elektriniai įrankiai, dviračiai ir sunkvežimiai, kuriais naudojasi darbininkai.

Turtai iš laifto

Visa ta veikla trykšta iš Venecuelos 28.000 naftos šaltinių, kurie kas dieną išpumpuoja daugiau kaip 2.6 mil. statinių neapdirbtos naftos, kurios daugumą parduoda JAV po 10 dol. už statinę. 1974 m. už savo naftą ji yra gavusi 10.5 bil. dol., tuo tarpu 1972 m. tik 2 bil. dol. Mat, tada dar nebuvo pakelta pasaulinė naftos kaina. Daugumą jos naftos išpumpuoja 14 amerikiečių bendrovių, tačiau joms duoti leidimai jau atsaukti, nes šių m. rugsėjo mėn. įsigalios įstatymas, kuriuo nusavinami visi naftos laukai ir visi juose esą įren-gimai. Bet tai nereiškia, kad tuojau dings užsieniečių įmonės. Jos dar liks visą pereinančiąjį laikotarpį ir veiks kaip specialios patarėjos, kol Venecuela pasirodys pakankamai savo specialistų.

Beveik iš trečdalis šaltinių gaunama nafta, jeigu į juos įpumpuojamas vanduo ar dujos, kurie ištumia naftą. Taip yra dėl jų nusekimo. Taip pat užsienio technika reikalinga išvystyti Orinoko upės žiotyse esantiems dervos sluoksniams, kurie didžiausią paslaikę. Tai derva esanti tokia sunki, kad vamz-džiais negalinti tekėti. Reikia ją šildyti ir valyti nuo sieros nuosėdų. Tam būtina užsieniečių pagalba, nors jos venecueliečiai mielai norėtų įveikti, jei būtų įmanoma. Dabar jie yra pasimotetę pastatai ten, kur anksčiau tebuvo tik džiunglės. Tarnautojai ir darbininkai, nors turėtų ir mažą darbo, gerai atlyginami. Ten, kur anksčiau tūnojo liūnos, dabar pradeda iškilti namai su patogiais butais. Vietoj šimtme-

Vyt. ir Janinos Čekanauskų dukros įteikia Los Angeles miesto burmistrui Tom Bradley Julijos Šlapelytės padovanotą lietuvišką lėlę.

Nuotr. V. Fiedžinskis

Kun. Stasio Šileikos 25-rių metų kunigystės sukaktį atšventus Sv. Juozapo lietuvių parapijoje Sao Paulo liepos 6. Iš k.: kun'gai Antanas Trimakas, dirbąs a. a. prel. A. Armino buv. parapijoje Maus mieste. Vincentas Pupinis. SJ, rusų katalikų parapijos vikaras, Feliksas Jokubauskas. V. Zelinis parapijos vikaras, jubilatas St. Šileika. Sv. Juozapo par. kleb. Juozas Šeškevičius. Sv. Kazimiero liet. par. kleb., Petras Daugintis. SJ, "Mūsų Lietuvos" red. ir liet. saleziečių Brazilijoje vyresnysis Pranas Gavėnas.

Nuotr. A. Saulaicio

monės susmukimo.

Turi ir geležies

Be naftos, Venecuela turtinga ir geležies rūda. Nusavinus geležies rūdos kasyklas ir panaudojant pigią vandens jėgą, Venecuela tikisi per metus pagaminti vieną milijoną tonų plieno. Apie 1978 m. numatoma pagaminti 5 mil. tonų, apie 1985 m. — 15 mil. tonų. Pusė to plieno bus sunaudojama krašto viduje, o likusioji parduota užsienyje. Ligi šiol valstybė į plieno pramonę yra investavusi 750 mil. dol. Numatytas išplėtimas kainuos daugiau kaip 2.5 bil. dol. Čia svarbiausia kliūtis sudaro ne kapitalų stoka, o darbo jėga, nes plieno pramonei išplėsti reikia dar papildomų 7.000 darbininkų prie jau esamų 9.000. Aliuminijaus pramonei išvystyti į talką kviečiamos JAV, Japonijos, Prancūzijos ir Vokietijos firmos.

Nepaisant Venecuelos didžiulių turtų pranašumo, kai kurie venecueliečiai susirūpinę savo krašto ateitimi. Jiems atrodo, kad nereikia tiek daug naftos parduoti, nes, turint gausiai pajamų, didelės sumos lengvai išsivaistomos. Venecueliečiams svaigsta galva nuo tų milijonų. Patyrę žmonės sako, kad vargas tautai, kai turtai įgyjami be sunkaus darbo, beveik be jokių pastangų. Tačiau vyriausybė neima galvon šitų tvirtinimų. Priešingai, ji stengiasi didžiulius pelnus panaudoti sukūrimui Venecuelos kaip didžiausios P. Amerikos galybės, galinčios rungtyniauti netgi ir su JAV-bėmis.

— Jeigu tavo kaimynas neskaitytų nei vieno lietuviško laikraščio, nei lietuviškos knygos — jis yra lietuviybės duobkasy. Jei tu jų neskaityt — lietuviškos knygos neįdomios, o lietuviškuose laikraščiuose senos žinios.

Henrikas Nagys

CARITAS SUVAZIIVIMAS

Rocca di Papa, netoli Romos, įvyko katalikų tarptautinės žmonių pagalbos organizacijos "Caritas Internationalis" dešimtasias visuotinis suvažiavimas. o darbai vykstą tema: "Caritas organizacija atsinaujinimo ženkle." Apie 200 Caritas organizacijos atstovų iš įvairiausių pasaulio kraštų studijavo katalikiškųjų žmonių pagalbos organizacijų uždavinius besikeičiančiame pasaulyje, nustatydami konkrečią veiklos programą ateinančiam penkeriem metams. Toji programa apima ne tikai Caritas organizacijos teikiamą pagalbą neturintiems kraštams ir nelaimių ištiktiems žmonėms, bet taip pat jos pastangas konkrečiai prisidėti prie socialinio teisingumo ugdymo ir visuotinės žmonių gerovės plėtimo dabartiname pasaulyje, remiantis Evangelijos mokslu. Tarptautinė Caritas organizacija šiais metais mini savo įsisteigimo 25 metų sukaktį. Joje dalyvauja 84 pasaulio kraštų tautinės katalikiškos žmonių pagalbos organizacijos. Caritas artimai bendradarbiauja su pagrindinėmis ekonominiais ir socialiniais reikalais besirūpinančiomis tarptautinėmis organizacijomis, pirmoje eilėje, su Jungtinių Tautų šios srities žinybomis. Vien pastarųjų trejų metų laikotarpyje Caritas suteikė pagalbą įvairių gamtos nelaimių ištiktiems žmonėms, už bilijonus dolerių. Caritas padalinių, tai yra tautinių Caritas organizacijų veikla atskiruose kraštuose, yra dar platesnė: vien 1973 metais pagalbos reikalams jos paskyrė daugiau kaip 25 milijonus dolerių.

Poetai kaip paukščiai, jie gieda savo genealogijos medyje. Ir juo poetai tvirčia laikosi savo genealogijos medžio, tuo jų giesmė tikresnė. Zanas Kokto

GĖLĖS PO AŽUOLU

NOVELĖ

MYK. VENCLAUSKAS

27

— Štai duobė... Kriskim čia, — pasakė Sigitas, kai jie bėgo pakileto vieta ir netikėtai pamatė žvyrduobę. Abu sukritę į duobę ir smarkiai alsavo. Jis apkabinė ją, lyg reikšdamas pasitenkinimą, kad kulkos nebepasiekia ir vėl paleido, kad galėtų laisviau alsuoti.

— Jie ateis ir čia? — sakė ji.
— Nežinia. Šuo sukaukė — vargiai ar pėdom galės mus sekti. Bėgdami padarėm vingį į šoną.
— Bet jei ateitų?
— Kol neapsupti — visad yra vilties pabėgti.
— O jei apsups?
— Tada čia bus mūsų bendras kapas. Aš dar turiu vieną granatą...

Jonė nuleido galvą. Sigitas, žvilgtelėjęs į ją, pamatė, kad jos veidu perslinko tamsus nevilties ir skausmo šešėlis.

— Bijai, Jonė?
— Ne... Nebijau, kol tu esi, bet ką reikėtų daryti, jei tave nušautų, o aš likčiau viena? Ką reikėtų daryti? Man baisu...

— Kovok už abu tada, Joana! Gyva nepasiduok...
— Aš žinau, bet... tai ne taip lengva.
— Imk revolverį. Moki šaudyti?
— Moku.
— O iš automato?
— Ne.

Sigitas parodė kaip šaudoma.

— Bet kai šovinių neliks?

— Nelauk...

Ji valandėlę galvojo, ką reikšia "nelauk" — ir suprato.

— Žinau, — atsakė ji, — aš atsistosiu ir šaudysiu į juos, kol jie mane nušaus.

— Teisingai... Bet tikėkim, kad to nereikės. Tik dėl visa ko kalbam.

Jonė stebėjo ji, kai jis įtemptai klausėsi, ištem-pes kaklą. — jo veide išsiryškino kažkokie laukiniški šūrkštūs bruožai, kurie liudijo gausiai išgyventas vargo ir pavojų valandas. Jis žvelgė susirūpinęs ir ryžtingas, net piktas jai atrodė, lyg erelis, pajutęs pavojų ir pasiryžęs ginti savo lizdą. Jai pagailo jo, bet ji pati pasijuto tokia silpna ir trapi...

— Sigita!... — ji spaudė jo ranką, uždėjusi savąją, giliai alsuodama ir akimis siurbėsi į jį, ieškodama paguodos. Jis priglaudė jos galvą prie savo krūtinės.

— Tik atsikvėpk, brangioji, ir bėgsime toliau.

— Bet jei jie mus abu sužeistų ir paimtų dar gyvus?

— Tai būtų blogiausia. Manykim, taip nebus. Ne, ne... Išbėgsim. Aš žinau...

Tačiau enkavedistų vis daugėjo, ir jie supo juos.

Tą rytą žmonės plačioje apylinkėje ilgai girdėjo šaudymus. Jie suprato, kad buvo užklupti, partizanai, todėl jaudinosi, kiti net suklaupė meldėsi pirkiose, bet padėti negalėjo. Pagaliau nutilo. Apie pietus ir enkagebistai pasišalinę — dingę ten iš kur buvo atvykę. Tada trys broliai partizanai, kurie buvo pasislėpę giliau pelkyne, pakilę ėjo žūrėti į tą pusę, kur girdėjo

šaudant, bet jokių pėdsakų ten nebuvo. Pavakariais jie pasuko į Papušyno kaimą, norėdami patirti, kas ten beliko, nes matė didelius gaisrus ir girdėjo moterų šauksmus. Radę dar kai kur berūkstančius griuvėsius ir pajudusius kaminus, skendinius klaidžioje tyloje, nusiminę grįžo atgal ir, beidami pro Piliuką, saulei besileidžiant, matė ant žolyno du, keistai nusidriekusi, ilgus šešėlius. Iš karto į tai nekreipė dėmesio, kol jų žvilgsnis užkliuvo už kraujo dėmių ant žolės... Kai jie, pajutę kažką baisaus, pakėlė galvas, sustingę vietoje: po ažuolu kabojo pakarti du žmonės — vyras ir moteris... Jų drabužiai buvo apdraskyti ir kruvini, o jų veidai neatpažįstami, nes abu kabėjo pažaboti vie-la. Broliai tačiau greit atpažino savo vadą Mindaugą, o Jonė atspėjo, nes jos dar nebuvo matę.

Jie valandėlę stovėjo tylėdami, lyg netekę žado.

— Maskoliai... — pratarė vyriausias. Jis nusiėmė kepturę, o ji pasekė kiti. Jų keliai sulinko, ir kiekvienas tyliai persižengėjo. Jie nuleido žemyn akis, tačiau melstis negalėjo, nes matė saulėlydį du ilgus, banguojančius šešėlius ant žolyno... ir šūrpas ėjo per jų nugaras.

Pakaruokliai kabojo tylūs, nutįsusiom rankom ir kojom ir, atrodė, kruvinų tyloj šaukė, baisiai šaukė, minėdami savo ir viso krašto skriaudą.

Nakčia trys partizanai juos palaidojo ten pat, šalia Jonės motinos ir brolių bendram kape. Žmonės žinojo, ką Piliukas priglaudė, todėl vasaromis, nematomų rankų pasodintos, ažuolo paukšmėje pražydavo raudonos rožės, kaip pagarbos ir padėkos ženklas karžygiams ir pasipriešinimo simbolis pavergėjams.

(Pabaiga)

Sventųjų metų piligrimai Pompėjos miesto griuvėsiuose apžiūrėję istorines vietas.

Nuotr. A. Šeštoka

KELIONĖ Į ŠVENTUOSIUS METUS

Romoje su popiežium, apaštalu Petru ir lietuvių koplyčia

Lietuvių 182 maldininkų iš Amerikos ir Kanados ekskursija, 4 autobusais pervažiavusi Vokietiją, Šveicariją, Italiją, birželio 27 d., penktadienį vakarop pasiekė Romą. Roma — krikščionybės sostinė yra priklaudusi apaštalių Petro ir Pauliaus kapus prie kurių ir mes meldėmės, savo tikėjimą sustiprinome. Šventieji yra Dievo malonių metai žmogui, Bažnyčiai ir pasauliui.

Daugumas ekskursantų apsigyvenome prie liet. šv. Kazimiero kolegijos esančiose svečių namuose "Villa Lituanica" (Piazza Asti 25, 00182 Roma — Italia). Čia buvome aprūpinti įvairia informacija: lietuvių kalba, — kas yra šv. Metai, 7 dienų programa, šv. Mišių maldų ir giesmių leidinys ir anglų kalba — Roma ir jos planas, šv. Petro bazilika, lankytinos vietos ir šv. Metų medalis — "Jubilaeum Romae — 1975", sidabrinės spalvos metalas su skrendančiu balandžiu, nešančiu alyvos šakelę, o apačioje lyg Nojaus laivas jūros bangose.

Birželio 28 d. nuvykome į šv. Sebastijono baziliką Mišioms, kurias vysk. A. Deksnys koncelebravo su 30 kunigų, dalyvaujant apie 500 lietuvių. Vyskupo pamokslas, komuniacija, giesmės, išpūdinga. Bet ir liūdna, kai nusileidome į požeminę katakombą, kur išastuose požemių takuose turėjo slėptis nuo persekiojimų pirmieji krikščionys. Katakombose meldėsi ir sienos mirusius laidojo. Iš susikaupimo katakombose nuvykome į šv. Pauliaus baziliką, turinčią meno kūrinių ir praeities istoriją. Sugrįžę į tris viešbučius, kuriuose ekskursantai gyvena, pietavę, turėjome laisvo laiko Romos lankymui. Vakarienis metu išklaušėme Vatikano radijo lietuviško skyriaus informacijas, kurias paruošė priėmimo komiteto nariai, ir sužinojome, kad didysis lietuvių suskridimas Romoje turės tris atskirus subvymus: PLK bendrijos seimą, Kunigų Vienybės suvažiavimą ir liet. krikščionių demokratų pasitarimą.

Birželio 29 d., sekmadienį, kunigai ir pasauliečiai susirinkome 8 val. r. į šv. Dorotėjos seserų mokyklos koplyčią, kur koncelebruotoms mišioms, dalyvaujant vyskupams ir prelatams, vadovavo kardinolas Antonio Sa-

morė. Prel. L. Tulaba, pasveikinęs kardinolą, pranešė, kad Mišios aukojamos už mirusius kunigus ir naujus pašaukimus. Pamokslas kard. A. Samorė pakvietė visus šv. Metais, lankant apaštalių Romą ir katakombas, tapti šventais. Vienas tikėjimas ir viena Bažnyčia. Ieškome pašaukimų ir kunigų. Dalyviai giedojo ir ejo prie šv. Komunijos.

Kunigų Vienybės suvažiavimas prasidėjo 10 val. r. ir tęsėsi tik iki pietų. Prezidiumui pirmininkavo prel. J. Balkūnas ir kitų kraštų atstovai: prel. P. Ragžinskas (Brazilija), prel. J. Tadarauškas (Kanada), prel. J. Aviza (Vokietija), kun. A. Spurgis (Australija). Sekretariate buvo prel. P. Celiešius ir kun. V. Dabušis. Dalyvavo 52 kunigai. Paskaitą "Kunigas dabartyje" skaitė prel. L. Tulaba. Birželio 30 d. antrame tik priešpietiniame posėdyje paskaitą "Vysk. M. Valančius" skaitė prof. kun. P. Rabikauskas. Apsispręsta išleisti 3 knygas apie vysk. Valančių. Nutarta įsteigti Pasaulio liet. Kunigų Vienybę, kurios centro valdybos pareigas eiti pavestos Amerikos liet. Kunigų Vienybės centro valdybai.

Birželio 29 d. po pamaldų prasidėjo ir liet. krikščionių demokratų pasitarimas, kuris tęsėsi ir popiet. Jam vadovavo inž. A. Venskų iš Paryžiaus, kuris yra sąjungos centro valdybos vienas vicepirmininkų. Pasitarime dalyvavo dvasiškų ir pasauliečių, moterų ir vyrų iš įvairių kraštų. Inž. Venskų painformavo, kad liet. krikšč. dem. sąjunga dalyvauja Pasaulio ir Europos krikšč. dem. sąjungose. Europos vadovybė sudaro: atstov. Balickas, prof. Baltrušaitis ir inž. Venskų. Vakary Europos krikšč. demokratų yra stipriausias ramstis už Europos susijungimą. Išklauštas LK dem. sąj. centro valdybos (iš Amerikos) pranešimas.

Diskusijose apsispręsta, kad kai kurių veiksmų ginčai nėra naudingi, kad reikia dirbti darbus pasidalinus sritimis, kad reikia stiprinti krikšč. demokratų skyrius ir finansus, kad bendradarbiavimo lūžis pasaulyje nėra naudingas pavergtiesiems, kad prel. M. Krupavičiaus biografinės knyga ir paminklas Chicagoje sugrąžino vėlionį lietuvių viant vyskupams ir prelatams, vadovavo kardinolas Antonio Sa-

mokratų vadovybę ir kad specialus memorandumas išsiuntinėtis Europos kraštų vyriausybėms bei politinėms partijoms dėl saugumo ir taikos konferencijos.

7 val. vak. suvažiavome į šv. Petro aikštę šv. Tėvo mišioms, dalyvaujant tūkstantinėms mišioms. Pop. Paulius VI pašventino 359 naujus kunigus ir mišų džiaugsmui tame skaičiuje vieną lietuvį — kun. Antaną Petrauską, iš profesijos buv. gimnazijos mokytoją, šv. Kazimiero kolegijos auklėtinį.

Biržel. 30 d. iš ryto išklaušėme Mišias šv. Jono bazilikoje Laterane. Koncelebravo vysk. P. Marcinkus su abiem vyskupais ir kunigais. Komuniacija, pamokslas ir giesmės visus sujungė. Vėliau lankėme Romą.

Liepos 1 d., antradienį, įvyko Pasaulio liet. Kat. bendrijos diena, dalyvaujant virš 200 lietuvių iš 14 kraštų. Bet apie tai atskirai. Dalis ekskursantų tą dieną turėjo išvyką į Neapolį, Vezuvijų ir kt.

Liepos 2 d. iš ryto nuvykome į šv. Petro baziliką, kurioje yra graži, meniška Lietuvos kankinių koplyčia. Koplyčioje pirmas šv. Mišias laikė popiežiaus įšventintas kun. A. Petrauskas. Po pamaldų lankėme baziliką, jos meno kūrinius, muziejus, istoriją ir palietėme šv. Petro statulos kojas. Garsioji pasaulyje Sistinos koplyčia turi neužmirštamą Michelangelo paveikslą "Paskutinis teismas" pagrindinėje sienoje. Sistinoje popiežiaus yra išrenkami.

Po pietų vėl sugrįžome į šv. Petro bazilikos aikštę, kur dalyvavo šv. Tėvo audiencijoje. Popiežiaus sėdėjo pakeltoje estradoje, iš lietuviams skirtų suolų matomumas buvo geras ir netolimas. Dalyvavo per 10,000 minia iš visų pasaulio kontinentų ir jų atskirų tautų grupės. Pop. Paulius VI kalbėjo į grupes italų, anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų ir portugalų kalbomis.

Ties lietuvių grupe ilgai stabtelėjo anglų kalba. Tegyvuoja Lietuva — šūktelėjo šv. Tėvas. Lietuviai katalikai yra ištikimi Bažnyčiai. Tikėjimas yra gyvenimas. Ne tik šventą dieną. Krikščionis tikėjimą skelbia ir gina. Evangeliją gyvenime. Visi ekskursantai sustojome, šaukė me, plojome. Vysk. V. Brizgys susitiko su šv. Tėvu po audiencijos. Šv. Tėvas palaimino lietuvius ir pasakė, kad Lietuvos lietuviams padeda, kiek tik gali. Rytoriaus italų spauda rašė, kad Lietuva yra užgrūdinta tauta. Sugrįžome į viešbučius labai patenkinti išpūdinga audiencija.

Kaz. Ažytėnas

GALITE EITI PĖSČIAS

Zinomas vengrų rašytojas Ferencas Molnarus Anglijoje vyko į svečius labai lėtai važiuojančiu traukiniu. Kai kelinė jam nusibodo, jis pradėjo skustis konduktoriumi. Konduktorius jį tai atsakė:

— Jeigu tamstai traukinys nepatinka, galite eiti pėsčias.

— Aš taip ir padaryčiau, bet, deja, neįspėjau savo pažįstamų, kad anksčiau atvyksiu...

SIRVINTA PAVADINTA KUTUZOVO VARDU

Sirvinta, miestas prie Kud. Naumiesčio, 1946 m. okupantų rusų pavadinta Kutuzovo vardu. Taip praneša liepos 6 d. vokiečių kalba leidžiamas Amerikoje laikraštis "Amerika-Woche".

Ta proga laikraštis paduoda istorinių duomenų apie šios vietovės praeitį. 1725 metais Friedrichas Willhelmas suteikė šiai vietai miesto teises. Tačiau iškaskenos liudija čia buvus žmonių gyvenamą vėlybojo akmens amžiaus laikais, būtent apie 1100-700 m. prieš Kristų. Sena Bažnyčios istorija sako, kad apie 1000 metų po Kristaus šį vietą vadinosi Sventite (a. y. šventa vieta). Metrašiuose Sirvinta pirmą kartą sutinkama 1515 m. 1549 metais jau ji turėjo bažnyčią. 1656 metais į šį kraštą įsibrovė totoriai, sunaikindami 13 miestų, 248 kaimus ir išvesdami nelaisvės 34,000 žmonių. Maras šį kraštą išnaikino 1709 metais. 1732 m. į Sirvintą atsikėlė šeši zalturgiečiai. 1757 metais Rytprūsiai pateko Rusų valdžion ir Sirvintos miestas turėjo savo herban jimi dvilypį arą. 1807 metais Napoleono žygio metu Sirvinta turėjo priimti visą maršalo Ney korpusą. 1845 metais Friedrichas Willhelmas atvyko dalyvauti Sirvintos bažnyčios, šventinimo iškilmėse, kuri buvo pastatyta pagal Stueler planus, to paties, kuris suplanavo Karaliaučiaus universiteto pastatus. Pirmojo pasaulinio karo metu Sirvinta buvo sugriauta, vėliau atstatyta, o po antrojo pasaulinio karo 1948 metais Sirvintoje nebuvo likę nei namo nei medžio. Taip sako stalius Brandner, kuris, išėjęs iš lagerio Pr. Eilu, čia buvo vos vienintelis žmogus. Sirvinta lietuviškai visuomenei yra įdomi tuo, kad per ją dr. Vincas Kudirka siuntė "Varpui" savo raštus, gyvendamas Naumiesty, visiškai arti Sirvintos upės.

IŠEINA APIVARTON SUKATUVINIS JAV MONETOS

Pagal įstatymą (Public Law 93-127) išleidžiamos apyvartos specialiai pagamintos Amerikos laimėtos revoliucijos 200 metų sukaktčiai atsiminti monetos. Ne-trukus jos pasirodys bankuose ir rinkoje; "kvoteri" gal visi pamatysime dar šį liepos mėnesį. Šešs pusdoleris ir (prieš metų galą) doleris.

Tos trys JAV sukatuvinės monetos skiriasi iš buvusiujų: obversuose, žemiau Washingtono, Kennedžio ir Eisenhowerio portretų, tebus įmušdinta dviguba data — 1776-1976; rezervuose, vieton senųjų, patėta: "kvoteriye" — kolo. laikų būrininkas, pusdoleriye — "Independence Hall", doleryje — Laisvės Varpo ir Mėnulio kombinacija.

Iki sukatuvinių metų pabaigos bus nukaldinta nemažiau 300 milijonų dolerių, 550 mil. pusdolerių ir iki 1,6 bilijonų "kvoterinių" monetų.

Be apyvartinių, gaminamos dar ir specialios suvenyrinės ty jubiliejinų monetų grupės po tris, taip vadinamos sidabrinės (40% tauraus metalo). Vienos jų išleidžiamos iš masinių "proof", t. y. atmušdintos tobulai, kitos — kaip nebuvusios apyvartoj, taigi lygios, be įdrėkimų, už apyvartines daliesnes. Norintieji šiuos suvenyrus įsigyti rašo: Bureau of the Mint, 55 Mint Street, San Francisco, Calif. 94175. Trijų "prof" monetų eilutės kainą 12 dol. kitų trijų — 9 dol. Jonas K. Karys

Naujagimis ir jubilias lygiai be nuodėmės: vienas dar nespėjo nusidėti, kito nuodėmės jubilėjaus triukšme nurašomos.

PLATINKITE "DRAUGĄ".

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radija,
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus, ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

PUSMEČIUI \$60.00

(10/20/5/UM)
Pensilvanijos auto apdrauda
Amžius 62 iki 80 m.
J. BACEVICIUS — 778-2233

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0833 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Geri prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, šaldytuvai, televizijos, doleris, sertifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, ar conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoju.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-2447

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ivairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai sertifikatai ir automobiliai
COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

NAMŲ APŠILDYMAS

Taisau senus ir įdėnu naujus pečius. Pigiai šildau, taupiai alyvinus perdūruoju dūjų. Įdėnu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYN — 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Būsimas jis plačiai naudojamas, bet tinka ir jau naudojami turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuve visus panašius reikalus. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atstamų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1882

REAL ESTATE

Čia Vertingas Doleris

2 butų didelis namas, 6 ir 7 kamb. gražiai apkalta. Naujas stogas. Garažas. Reikia gerinti, kas sugeba — naudokitės. Turime rakta. \$17,000.

6 kamb. mūro namas, 2 auto. garažas. Beveik prie Marquette Pk. bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alump. langai. \$15,000 pajamų metams. Artį mūšų \$71,700.

2 butų tvirtas mūras. Mūro garažas. Sviestas 2 po 6 kamb. butai, po 10 kambarių su sausam beismente. Prie Farmons \$28,800.

Laisus 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismento gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Artį Kedzie — Nabisco. \$37,650.

1 1/2 aukšto, 18 kambarių mūras. 2 butai. 2 auto garažas. Artį mūšų. Laga verčia atiduoti už \$32,500.

2 aukšto mūras puikūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismente. Naujas gazu šildymas. Garažas. Artį mūšų. \$26,500.

Platus ir mišus lotas su garažu. Artį Maria High School. \$5,900.

Puikus mūras. 3 butai ir maisto krautuvė su inventoriu. Šalia tuščias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Pk. Šeimos nelaimė verčia parduoti viską už \$26,750.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M.A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI.
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, plidom!

PILIETYBĖS PRAKYMAI ir kitokios blakai

PIRKSI — PARDUOSI — NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus

BUD'S REAL ESTATE

2-ju butų po 4 kamb. mūras. Prie 72 ir 66kvi. Prabo \$26,900.

Pre 75 ir Western. 6 kamb. mūras. Labai gerai išlaikytas. Gazu šildymas. Tik \$16,500.

45 ir Campbell. Mūr. Tuščia krautuvė pataipa, butas užpakaly. Garažas. Tik \$21,000.

73 ir Whipple. 4 kamb. mūras. Beismensas. Garažas. \$25,500.

52 ir Whipple. 1 aukšto mūras — maisto krautuvė ir 5 kamb. butas. Platus lojas. Garažas \$24,000.

LEOMONTO RAJONE
10 lotų. 70x125 p. Kaina tarp \$11,750.00 ir \$14,000.00.

Komerčinis kampas — State St. ir Archer Ave. 9% akro. Prabo po \$12,000 už akra.

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2067.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

ISIGYKITE DABAR

Kazio Barausko

Is Draugo RIMTIES VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje

PRISIKĖLIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiuosius. V. Bagdanavičius, laidojant vėlionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir gliai susikaupęs".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainų sistema prielaimos.

HELP WANTED — MOTERYS

IDEAL WORK FOR OLDER WOMAN

Care of 5 yr. old girl light house-keeping and cooking. Must drive. Car provided if necessary. May live in with board. Salary dependent on whether live-in and own car. Hrs. 6 a.m. to 6:30 p.m. Refs. Willow Springs. 839-8993, after 6:30 p.m.

DEPENDABLE WOMAN NEEDED

For 2 pre-school children. live in. 5 day week. Own room. Good pay & home for right person. References. Some English necessary. Western suburbis. Tel. 246-0955

HELP WANTED — VYRAI

TAILOR

Fine Men's Clothing Store. Wants exper. Tailor for alteration work. Excellent working conditions. Top salary. Health Insurance and pension plan. Contact

FRED SCHUBACH, INC.

Galesburg, Ill. — (309) 342-8101

IESKO NUOMOTI

Susugusių šeimai reikalingas 4 ar 5 kambarių butas Marquette Parko rajone arba toliau į vakarus. Skambinti jo 8:00 val. vak.: 523-0591

REIKIA BUTO

Penkių asmenų lietuvių šeimai nuo rugsėjo 1 d. reikalingas 5 ar 6 kamb. butas Marquette prk. rajone. Skambinti 434-5692

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke — Western ir 69 išnuomojamas 4 kambarių butas. Su baldais. 2-me aukšte. Pagaudai jama be vaikų. Tel. WA 5-6182.

Išnuomojamas 4 kambarių butas Brighton Parke.

Tel. — LA 3-7153

DEMESIO!

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., is WEVD Stoties New York (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuvių kultūrinio Valandos anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOF) (\$9.5 meg. FM) Pirmadi. 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijo iš stoties WLYN 1360 hanga veikia skemadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6488. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

</

Laidotuvės pavergtoj Lietuvoj. Jurbarko. Laidojama Petronėlė Zukauskaitė, Sibiro kankinė. Matyti Jurbarko parap. klebonas.

POKALBIS SU GARSIU ŠNIPU

Leopold Trepper Briuselyje

Buvęs rusų super-šnipas Leopold Trepper dabar laisvas pilietis Briuselyje. Birželio 20 d. iš Zaventemo aerodromo jis su žmona išskrido į Ničą. (Nežymi dabar porėlė, apie 70 metų amžiaus). Pakeliui į Izraelį, jie buvo kelias dienas sutoję Belgijoje, gavę leidimą išvykti iš Lenkijos.

L. Trepper — buvęs lenkų komunistas, nuo 1938 iki 1944 metų buvo vienas iš žymiausių Sov. Sąjungos slaptosios žvalgybos agentų. Jis kurį laiką po karo buvo pasilikęs Vakaruose, vėliau Rytuose ir pagaliau sugrįžo į Maskvą, tikėdamas tapti Raudonosios armijos garbės pulkininku ir didvyriu. Tačiau jį ten 10 metų išlaikė įvairiuose kalėjimuose. Tik 1957 m. jam buvo leista sugrįžti į Varšuvą. Po 15 metų jis buvo išleistas į Londoną, kur gydėsi vienoje ligoninėje.

— Kas jūs esate dabar? — paklausė jį žurnalistas, tą seną poną, kuris jiems atrodė tarytum

Amerikos turistą, gyvenantį pensijose.

— Aš džiaugiuosi galįs jums pasakyti, kad esu Izraelio pilietis su Izraelio pasu ir gyvenvieta Jeruzalėje.

— Tad jūs galite dabar vykti ir sustoti kur tik jums patinka?

— Taip, tai galiu daryti Vakaruose...

— Ir iš ko jūs gyvenate?

— Oho, kaip ir daugis senų žmonių iš nedidelės pensijos. Rusai, pagaliau, atsiprašė už 10 metų kalinimą, atgaline data paskyrė karininko pensiją už 1938-1956 metus. Pensiją kurį laiką gavau ir iš Lenkijos vyriausybės, kaip karo didvyrio, kol patekau į jų nemalonę. Visa mano šeima gyvena Vakaruose ir mane sušelpia. Be to ir mano memuarai yra išversti į įvairias kalbas.

Leopold Trepper, kurio atsiminimai "Le Grand Jeu" — mémoires du Chef de l'Orchestre Rouge" šiomis dienomis pasirodė

Paryžiuje ir Briuselyje, yra dabar paskelbęs spaudoje savo versijas apie tuos dramatiškus metus.

— Kodėl jūs taip ilgai laukėte aprašyti savo išgyvenimus? Yra gi kitų parašytos visos lentynos knygų apie jus ir jūsų veiklą, bet jūs pats tylėjote?

— Iš tiesų, pirmiau aš maniau, kad slaptas agentas turi laikyti savo burną užtaupęs, nors jau seniai viskas praėjo. Bet apie mūsų grupę yra parašyta daug nesąmonių — romanų vieton tikrovės, tai pasiryžau parašyti ir savo versiją, kai būsiu visai laisvas. Tai galėjau tik 1973 m. gale. Turėjau Prancūzijoje, Belgijoje ir Izraelyje pasitarti su kai kuriais išlikusiais liudininkais apie jų pergyvenimus. Tas man daug padėjo. Briuselis gi buvo (1937-1941) mano vyriausioji būstinė. Kai aš čia pradėjau veikti, turėjau pasą, kad esu gimęs Antverpene, esu žydas, deimantų pirklys. Tas mano kiek komiškai prancūzų kalbai su žydišku akcentu nekėlė problemų.

— Ar manote, kad jūsų knygoje parašyta tikra teisybė?

Trepper kiek susimąsto ir juokiasi: "Kažin, parašiau ir aš visko nežinau. Dėl šios knygos, tikrai, atsirado daug liudininkų, kurie papildys trūkumus. Tiesa, tų tūkstančių dokumentų, kurie dar paslėpti Maskvoje, niekas iš mūsų negali pasiekti.

Kai pašnibždėjome Trepperiui, kad fotografas, kuris Amigo viešbučio kambaryje žaibuoja savo foto aparatu, kartu su karaliumi, vyksta į Maskvą, tas prisijuokė ironiškai juoku:

— Pasakykite tada jūsų karaliui, kad jis nepamirštų pasukti į Dzeržinskio aikštę. Ten stovi svarbiausias sostinės paminklas, kur už Vidaus reikalų ministerijos fasadą stovi Liublankos kalėjimas. Ten per metus metus sėdėjo tūkstančiai žmonių iš Vakarų ir iš Rytų. Ten stovi Lenino laikų slaptosios policijos steigėjo Dzeržinskio paminklas. Rusų tauta žino, kad jis stovi užpakaliu atsisukęs į ministerijos įėjimą, tarytum norėtų pabėgti nuo negarbės. Jūsų karalius turėtų nusifotografuoti prie to paminklo, tada jis turėtų labiausiai simbolini to sostinės suvenyrą.

A. T.

Mielam tėviškės laukų kaimynui

A. + A. VACIUI KUPRIUI mirus.

jo žmoną MARIJĄ, sūnus SAULIŲ ir JONĄ, dukrą VIDĄ bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jadvyga, Adolfas ir Laima Pūpeliai
Nijolė ir Juozas Paulaičiai

Mūsų miela jam draugui

A. + A. VACIUI KUPRIUI

netikėtai mirus, nuoširdžiai užjaučiant reikiame jo žmonai MARYTEI, sūnams SAULIUI ir JONUI ir dukrai VIDAI.

Bonius ir Vida Valadkai ir šeima
Marija Paliokienė

Mūsų miela jam draugui

A. + A. VACIUI KUPRIUI

staigiai ir netikėtai mirus, jo žmonai MARIJAI, sūnams studentams SAULIUI ir JONUI, dukrai VIDAI ir visiems artimiesiems nuoširdžiai užjaučiant reikiame ir kartu su visais liūdi

Kisielių šeima

Ginklo broliui ir P.L.P. Karo Mokyklos kadro kuopos būrininkui

A. + A.

Leit. NAPOLEONUI BINDERIUI mirus,
jo ŠEIMAI giliausią užjaučiant reikiame

XX-tes Laidos Karininkai

A. + A. ONAI BAUKIENEI mirus,

liūdinčių sūnų MINDAUGĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

Zita Zvirzdienė
M. Rimkienė
R. Rimkus
B. ir P. Gyiai
V. ir N. Vardžiai

A. + A. ELZBIETA BISTRIENĖ

PO TEVAIS MARTINAVICIŪTE

Gyveno 7136 South Maplewood Avenue, Chicago, Illinois. Mirė liepos 26 d., 1975 m., 1 val. ryto, sulaukus 82 m. amž. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 64 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime du broliai: Juozas ir Zigmantas Martin, anūkal Richard su žmona Cheryl ir Allen Bistrai, anūkal Brooke Bistras ir kt. gimines. Lietuvoj liko dvi seserys ir vienas brolis.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 29 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kvečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę lieka: Broliai, anūkal ir visi kiti gimines.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

LAISVĖ TAIP PAT IPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?

Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą. Už \$5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gauname pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridėdami \$5.00 įstojamą mokestį. Jokių kitų mokesčių nereikia. Išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos. Klubas siunčia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT IPAREIGOJA

A. + A. LEONARDUI VOLKUI Australijoje staiga mirus, velionies šeimai ir jo brangiai seseriai

VANDAI PRUNSKIENEI su vyru

bei kitiems artimiesiems nuoširdžiai užjaučiant reikiame

Grasilda ir Emilija Juršenaitės
K. Matkevičius

Skausmo valandoje, mirus mylimai motinai

A. + A. JADVYGAI PRAPUOLENIENEI,

jos dukrą ALDONĄ PRAPUOLENYTĘ ir visą Prapuolenių šeimą nuoširdžiai užjaučia ir kartu su jais liūdi.

Kisielių šeima
Razmų šeima

Laidotuvių direktoriai

MAZEIKA & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROVENHILL 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YARDS 7-1741

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3807 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRGINIA 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4948 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3364 S. HALSTED STREET Tel. YARDS 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1133-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1003

Perskaityt "Draugą", duokite jį kitiems.

PINIGŲ GARBINIMAS PRIDENGLIA BLOGBYBES

Neseniai Detroito dienraštis įdėjo vieno asmens F. A. S. pareiškimą, prašydamas Episkopų vyskupą Emrich pasisakyti jo iškelto mis mintimis. Jis savo pareiškime sako: "Mūsų rūpesčių ir nepasitenkinimų giliausias šaltinis glūdi mūsų materialistinėje kultūroje, kurioje yra garbinami pinigai, nesudaro rimtos garbės ir kartu išsunkia mūsų institucijų nesąžiningumą. Turtas yra aukščiausia (sumum bonum) ir svarbiausias padėties viešpatas. Tačiau visi žino, kad tikra gerovė randama nežmogiškosiose ir dažnai esti paprasčiau pridengta. Net ir bažnyčiose bei sinagogose kartais yra nesąžiningumo (corrupted). Mes turime paskelbti "Sventą karą" materializmui, kuris nuvertina mūsų visuomenę ir aptemdo mūsų žmogaus garbę. Turto siekimas yra sielos žudymas. Aš beveik sveikinčiau ekonominį atoslūgį, jeigu mes galėtume atrasti garbingos civilizacijos ir mūsų sielų vertę".

I tokių įdomių pareiškimų atsakė nuolatinis The Detroit News bendradarbis Richard Emrich, episkopų vyskupas. Jis taip komentavo: "Taip, mes garbiname piniga ir dėl to garbinimo esame apakę blogybių pasekmėmis. Ir televizijoje atsispindi materializmas ir jo mokoma. Pažiūrėkime į TV programą, kaip programos vadovas šaukia: "Jeigu jūs atsakysite šį klausimą teisingai — jis pakels balso toną iki ekstazės — Jūs gausite 2500 dolerių!"

Kitoje TV programoje moteris prisidengia savo veidą, šokinėja trypti, verkia, kai ji laimi tūkstančius dolerių ir kitų dalykų. Net ir kvailas gali matyti, kad mes garbiname ir ką mūsų siela išgyvena".

Jis duoda palyginimą tarp patrioto, mokytojo ir pornografinių knygų rašytojo, kuris juokiasi su kūres tokias knygas. Arba vėl, nutukęs juokdarys, prezidentų draugas, sako, jog jis neitų į vonią, jei negautų 50,000 dol.

Toliau sako: "Jei mes pinigą garbiname, jei doleris yra mūsų dievas, tai aišku, nusikaltimai seks ir persisunks vulgarumas. Rezultatai bus aiškūs kiekvienam, ku-

ris gali galvoti: užmiršk grožį, garbę ir nuvertink moralę, juokis iš garbingų darbų. Dievo, iš savo krašto ir nusilenk greit pralobančio dienei".

Šiandien esame ir mes liudininkai to aukso dievačio garbinimo. Jei mes nebūtume vergai dolerio, labai lengvai surastume vieną kitą milijoną dolerių dabartinei kovai dėl Lietuvos laisvės.

Jei krikščioniškos organizacijos, religinės organizacijos nebūtų praradusios moralės principų, nereikėtų kovoti dėl moralės atstatymo. Tiek Vatikano spauda, tiek katalikiškoji čia dar nepasirado, kad Baltijos tautos turi teisę būti laisvos, kaip ir Izraelio ar kitos, vos išsiritusios iš laukinės būklės. Todėl baskime duris visų religinių institucijų, kad jos pasisakytų, jog laisvė tautos yra garantuota Jungtinių Tautų nuostatais. Jei Sovietai pasirašė, turi jie vykdyti, o mūsų vyriausybė turi turėti drąsos tai viešai pasakyti. Tad į kovą, į Sventą karą! A. M.

— Kad būtume mylimi, turime būti verti meilės; kad būtume verti meilės, turime būti geri; kad būtume geri, privalome pažinti Gėrį, gi kad pažintume Gėrį, privalome mylėti Dievą, artimą ir visus žmones pasaulyje. Fulton Sheen

Dainuokime Vilniaus dainas!

Mūsų dėmesys Vilniui turi pasireikšti ir mūsų pašalinimimuose. Tam tikslui gera priemonė yra

Gražinos Krivickienės - Gustaitytės rinkinys

VILNIUS LIETUVIŲ LIAUDIES DAINOSE

Jame yra kaikiurių dainų gaidos. Kalba peržiūrėta Pr. Skardžiaus, aplankas Marijos Biržikaitės - Zymantienės.

Lietuviškos Knygos Klubas leidinys. 384 psl., kaina 5 dol.

APILINK MUS

× **Siandien "Drauge"** baigia Myk. Venclausko atkarpoje spausdinama novelė "Gėlės po ažuolu". Rytų bus pradėta trumpa Vacio Kavaliūno novelė "Mirabelė".

× **Kun. Andrius Naudžiūnas**, MIC, daugiau kaip mėnesį išbuvo Romoje kaip Marijonų vie-nuolijos Šv. Kazimiero provincijos delegatas visuotiniame susirinkime, dirbęs įvairiose komisi-jose, kapitulai pasibaigus, grįžo namo į Chicago.

× **Prof. Val. Poška** buvo lėk-tuvu atvykęs atostogų iš San Antonio, Tex., į Chicago pas sa-vo motiną Marijoną Šrupšienę, kuri gyvena Marquette Parke. Jis praleido savaitę su motina ir savo broliu Br. Joseph, kuris mokytojaus šv. Patriko gimnazijoje. Prof. Valentinas Poška neseniai buvo išrinktas pirmi-ninku Speech Arts Association San Antonio, Tex.

× **Medicinos technologijos** kursą šv. Kryžiaus ligoninėje baigė daugiau kaip dešimt as-menų, kurie dabar pradės dirbti įvairiose laboratorijose. Baigimo proga šv. Mišias atlikė ligoni-nės kapelionas kun. P. Kelpšas, dalyvavo ligoninės administra-torė ses. M. Almarita, medicini-nės technologijos skyriaus va-dėja ses. Julia ir dalis persona-lo.

× **Diplomatijos šefas** St. Lo-zoraitis dr. G. Balukui atsiuntė laišką, kuriame be kitko rašo: "Labai dėkoju Tamstai ir dr. M. Vygantui už laišką iš VI. 4. ir Lietuvos gydytojų suvažiavi-mo nutarimų tekstą. Manau, kad abiejose raštuose išdėsty-tos mintys yra pagrįstos ir nau-dingos. Laikui einant, užsienio lietuvių visuomenės uždaviniai tiek Lietuvos nepriklausomybės atstatymo bylos ir žmogaus tei-sių gynimo okupuotame krašte atžvilgiu, tiek lietuvių kultūros ir iš viso lietuvių apsaugojimo svetur reikalu darosi sunkesni. Jau vien šita aplinkybė turėtų būti mums aktyviu vie-ningai veikti."

× **V. Kamaitis**, Millbury, Ma. mokėdamas prenumeratą, pridėjo ir 7 dol. auką už kalėdinius atvirukus ir kalendorių. Ačiū.

× **Ant. Joncha**, Audukon, Pa., mokėdamas prenumeratą, pridėjo ir 7 dol. auką. Dėkui.

× **Mokytojų ir jaunimo stu-dijų savaitė**, Dainavoje, auto-busus išvažiuoja sekmadienį, rugpj. 10 d. 9 val. ryto nuo Jau-nimo centro. Registruotis pas J. Tamulį, 7031 So. Maplewood Ave. Tel. 925-4076 (pr.).

× **Kiekvienas spaudos bend-radaris** gaus naudingą infor-maciją naujoje knygoje "Žurna-listika", kurią parašė 30 pir-maujančių mūsų laikraštinkų ir įvairių specialistų. Gaunama "Drauge", kaina 6 dol. (pr.).

Draugo administracijos pranešimas

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenume-ratas daugiau nebus siunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs. Pakvitavimai bus pasiųsti tik tiems, kurie, siųsdami prenume-ratą, pageidauja jį gauti.

Aukotojų pavardės ir toliau bus skelbiamos Drauge.

Administracija

× **Ona Motiekaitytė**, gyv. Chicagoje, jos 70 m. sukaktuvių proga ir vardo diena, liepos 26 d., pasveikino iš Colorado, Bo-chų šeima, tarp jų sūnus Ro-mas, marti Irena, anūkal: Dan-guolė, Darius ir Ona.

× **Joyce ir Karl Klinovskiai** Balzeko kultūros muziejuje ruošia foto parodą nuo rugpjūčio 3 d. ligi rugsėjo 27 d. Muziejaus adresas: 4012 S. Archer Ave. Atviras visas dienas 1-4 val.

× **Elena Kodis**, 46 kuopos Moterų sąjungos buv. vicepirm., susirgo ir paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje, kamb. 657-2.

× **Ona Paurazienė**, Moterų s-gos apskrčio pirm., sunegala-vo ir guli Lojolos universiteto ligoninėje.

× **Jonas Klimas**, East Chica-go, Ind., atsiuntė 7 dol. auką. Ačiū.

× **"Draugui"** po 5 dol. aukų atsiuntė: Vincas Lazauskas, J. Steigvilas, Hamilton, M. Juozėnas, Chicago. Laikraščio leidėjai dėkoja už paramą.

CHICAGOS ŽINIOS

SENUS "SAVANORIUS" PAGERBE 1300

Illinois universiteto Circle pa-dalins pagerbė 1300 pensininkų, dalyvaujančių neapmokamos tautos programoje ir padedančių universitetui.

SUSISIEKIMAS SU MIDWAY

Federalinės įstaigos skiria Chicago 3,846,460 dol. susisie-kimui gerinti. Skiriama iš vie-šųjų darbų sumų. Dalis tų pinigų bus paskirta suplanuoti ge-resnį susisiekimą su Midway aerodromu.

GAUS KAS MENUO PO 1,000 DOLERIŲ

Chicago policijos technikas R. M. Brown, 52 m., Illinois lo-terijoje laimėjo — visą amžių kas mėnuo gauti po 1,000 dol.

BOMBOS TEATRUOSE

Dvi bombos sprogo Grand teatre, 3433 W. North Ave., Chicagoje. Padarė nuostolių, bet sužeistų nebuvo. Bombos sprogo ir Rialto bei Newberry teatruose. Juose filmus rodo unijai nepriklausą tarnautojai.

PLECIA LIGONINĖ

Little Company of Mary ligo-ninė 2800 W. 95 St., Chicagoje, pradėjo vaju surinkti 10 mil. do-lerių pagrindiniams remontams ir plėtimui.

LA BOHEME GRANT PARKE

Puccini opera La Boheme kon-certiniu būdu bus pastatyta Grant parke rugpj. 2 ir 3 d. 7 v. vak.

SENIEMS PAMAITINTI

Illinois senelių globos depar-tamentas paskyrė 72,917 dol. Chicagoje plėsti senelių maitini-mo programą.

Los Angeles lietuviai, abiturientai, baigę aukštesnes mokyklas, buvo pagerbti iškilmingame baliuje.

Nuotr. L. Kanto

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSĖ

— **St. Petersburgo Moterų sąjungos kuopa**, vadovaujama Donnos Kamm, kuri yra ir A.L.K. Moterų sąjungos centro pir-mininkė, veikia gražiai. Sušauk-ti jau trys susirinkimai. Pirmas buvo Antano ir Donnos Kamm namuose Seminole Gardens, Fla., antras įvyko pas Nelę Sin-kevičienę N. Port Richey, Fla., ir trečias St. Petersburg Beach, Fla., pas Liūdą Sprindžiūnienę. Čia buvo paliesti visi aktualiausi šių dienų lietuvių gyvenimo klausimai. Naujoji kuopa turi gabių, iškalbingų, darbščių ir sąmoningų moterų. 36-jame Mote-rų sąjungos seime Detroito šią kuopą atstovaus trys sąjungietės.

— **Antano Gruodžio**, New Haven LB apylinkės pirm. pa-stangomis "New Haven Regis-ter" birželio 13 d. laidoje at-spausdino Lietuvą liečiantį ve-damąjį straipsnį "Pavergtieji tebesiekia laisvės". Suminėjus tragiškojo Birželio sukakties reikšmę, pagrindinis dėmesys skiriamas būsimai Europos sau-gumo konferencijai ir Sovietų užmačioms įteisinti smurtu į-vykdytą Pabaltijo valstybių aneksiją. Pažymima, kad anek-sijos nepripažinimas turi didelės reikšmės Pabaltijo valstybių žmonėms ir yra jiems lyg siūlas, rišą juos su laisvuju pasauliu. Nepripažinimo politika žadina jų ryžtą, kai pripažinimas anek-sijos suteiktų jiems žiaurų smū-gį.

— **Juozas Navakas**, Omahos LB apylinkės valdybos sekreto-rus, daug pastangų yra padėjęs, kad rezoliucijoms kongrese, siekiančioms nepripažinti Paba-ltijo valstybių ir Sovietų Sąjunga aneksijos, būtų skubiai suteikta eiga. Abu Nebraskos valstybės senatoriai ir du iš trijų Atsto-vų rūmų narių yra įnešę šiuo klausimu palankias rezoliucijas. "Omaha World Herald" buvo atspausdintas J. Navako laiškas redakcijai, kuriuo patariama dr. H. Kissingeriui atsistatydinti.

— **Bostono LB apygardos** valdyba sėkmingai veda laišku

— **Danna Kamm** Moterų są-jungos centro pirm., kilusi iš De-troit, laukiama detroitiečių. Ji suruošė 60 metų Moterų sąjun-go sukaktį Chicagoje

— **Juozas Vencius iš St. Pete. Fla.**, anksčiau gyvenęs Cleve-lande, yra didelis knygų mėgė-jas. Jis kiekvieną platintojų pa-siūlytą knygą nupirka su nuo-širdumu. Yra malonus, paslau-gus ir darbštus lietuvis.

— **A.L.R.K. Moterų sąjungos** 54 kuopa, kuri veikia Dievo Ap-vaizdos lietuvių parapijoje De-troite, šimtmetį priima Moterų są-jungos dvimetinį 36-ji seimą. Kuopos dvasios vadas yra šios parapijos klebonas kun. Vikto-ras Kriščiūnėvičius. 54-tai kuopa pirminkauja didi veikėja Elzbieta Paurazienė. 36-ojo sei-mo rengimo komisijos pirm. yra Moterų sąjungos garbės na-rė Bronė Janus. 54 kp. seime atstovaus apdraudos skyrių Viktorija Čepulionytė, Marija Kase - Kasevičienė, Julija Me-dienė, Elzbieta Paurazienė, Elena Jakulytė - Tucker ir Ona Kasevičiūtė Walls. Apšvietos skyriaus atstovės: Petronėlė Bandzienė ir Kunigunda Keb-linskienė. Alternates: Bronė Janus, Stasė Hotra, Antanina Lingienė, Elena Mikolaitienė ir Magdalena Smailienė. Rugpjū-čio 15 d. 1-2 val. p. p. bus kultūrinė valanda. Meninių dar-bų parodą pakviesta organizuo-ti Moterų sąjungos garbės narė K. Keblinkienė. Laukiami įvai-rūs rankų darbai iš visų kuopų.

JAUNIMO KONCERTAS

Paskutinis šį sezoną jaunimui koncertą Grant parke Chicagoje bus galima girdėti rugpj. 7 d., 11 val. r. Bus Čaikovskio bale-tas "Stygų serenada". Šoks L. Rozak šokėjai.

Sao Paulo Lietuvių Katalikų Bendruomenės choro dirigentas Viktoras Tatarūnas teikia paskutinius nurodymus iš Toronto atvykusio Vaclovo Verikailio koncertui liepos 13. Viduryje akompaniatorė Irena Kulickienė. Nuotr. A. Saulaitis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIAI VEIKIA

Lietuviškame veiklos bare Vilniaus Krašto lietuvių s-ga užima ne paskutinę vietą, ypa-tingai veiklus Chicago skyrius. Vienas iš vasaros darbų, tai bu-vo tradicinė jonių iškyla.

Tenka apgailestauti, kad ši tradicinė iškyla, sumažėjus susi-domėjimui ir atsiradus nenuma-tytiems sunkumams, jau nebe-ruošiamą plačiu mastu. Labai gaila, kad mūsų visuomenė iš "aliuojančios gamtos grįžta iš-kylauti į miestą.

Nors iš visuomenės pusės šiuo atveju ir pasireiškė abejingu-mas, bet vilniečiai nuo šių tradi-cijų nemano atsisakyti, jie ruošia bičiulišką jonių pobū-vį gamtoje. Liepos 20 d. toks pobūvis įvyko Truskūnų sodybo-jė, Union Pier. Suskridusieji at-šventė ne tik jonišes, bet petri-nes ir kitus varduvininkus prisimi-nė. Diena pasitaikė nepaprastai graži, o Truskūnų nuosirdu-mas visiems sudarė malonią nuotaiką.

Nemažam skaičiui susėdus prie vaišių stalų, šeimininkas pasveikino susirinkusius. S-gos pirm. J. Lekas padėkojo na-riams už darbų rėmimą ir gražų susiklausymą bei prisirišimą prie Vilniaus. Už gražias vaišes šį padėką priklauso V. Gaspe-rienei ir I. Sekmokienei, J. Truskūnui, kuris rūpestingai apūpinavo trokštancius. Norr V. Šimkus pastebėjo, kad su-sirinkome ne politikuoti, bet pa-sirodžius aukų lapui PLJ kon-

gresui paremti savaime atsirado ir politika, atseit, buvo pa-sisakyta prieš ir už paramos reikalingumą. Buvo ir toks pa-sisakymas, kad mūsų jaunimas nevertas paramos, nes neina ge-ru lietuvišku keliu ir savo elge-siu žemina lietuvių vardą. Ta-čiau šis priekaištas pagrįstai buvo atremtas, įrodant, kad tik dalis yra tokio jaunimo, ku-riems nerūpi lietuviškumas, to-kie tikrai kongresan nevažiuos. Daugumai pasisakius teigiamai, surinkta \$50 ir numatoma su-rinkti daugiau.

Prisimintas Dariaus - Girėno minėjimas, gražiai pagerbti did-vyriai, bet apsilvta, kad minė-jime nebuvo tautinės vėliavos. Minėjimo dalyviai buvo nuste-binti, kad nedalyvavo jaunimo atstovai, šauliai, ramovėnai LB ir kt. Turime "dvi" bendruome-nes ir nei viena nesiteikė ateiti su vėliava. Vilniečiai pasisakė prieš LB "vaikų žaidimą", kuris neatitinkant turi būti baigtas.

Dienai baigiantis, patenkinti svečiai išsiskirstė. Iškyla buvo savotiška atgaiva dvasiai ir kū-nui.

Korespondentas

VAIKSTO APGAVIKAI

Į namus 7039 So. Campbell, Chicagoje, pasibeldė du vyrai ir įėjo, sakydami, kad yra kanali-zacijos inspektoriai. Vienas jų užšnekino ten gyvenusią 83 m. senutę Mary Walski, o kitas, ge-vai pasirašęs, surado jos 10-ties metų santaupas — 3,000 dol. ir pavogė.

Baltimoriečiai, susirinkę į Karaliaus Mindaugo šeštadieninės mokyklos 25 m. sukaktuves, klausosi mokyklos įsteigėjo Algirdo Leono žodžių. Kartu sėdi Kazys Dulyis, pirmos mokyklos vedėjas, dr. Elena Armanienė, buvusi vedėja, Kristina Česonienė, dabartinė vedėja, Julius Šilgalis, LB Baltimorės apyl. pirmininkas, ir Aleksandras Radzius, buvęs vedėjas. Nuotr. K. Česonio

žineriją Toronto universitete, bet, būdamas skraidymo entu-ziaistu, perėjo į praktišką aviaci-jos profesiją ir tikisi gauti la-kūno tarnybą didžiuliosios ke-leivių transporto lėktuvuose. Šiuo metu jis skraido komercia-niais lėktuvais, kurie fotogra-fuoja geografinį ir geologinį Kanados paviršių. A. Paulionis yra sūnus Toronto lietuvių — Sonės ir Vinco Paulionių. Jo tė-vas, buvęs bolševikų kalnyns, jau daug metų vadovauja Vyčio klubo slidininkų sekcijai.

— **Apie dail. Ireną Mickūnienę** išspausdino ilgą straipsnį su jos nuotrauka dienraštis "The Globe and Mail" liepos 19 d. Jame autorė aprašo savo vizitą p. p. Mickūnų namuose Sarnioje, kur skulpt. O. Mickūnas dirba che-minėje įmonėje Chemical Val-ley. Daugiausia vietos skirta Irenai, ką tik grįžusiai iš kelio-nės Graikijon. Suminėtos jos dailės parodos JAV-se ir Kana-doje. Dailininkė apibūdina kaip dinamiško charakterio moteris. Dailininkė esanti savamokslė, bet jau gana aukštai iškilusi. Pvz. ji gavusi kvietimą atsiųsti kūrinių atrankai į parodą, ren-giamą Japonijoje 1976 metais. Straipsnyje minima ir dailinikės lietuviška kilmė (Rokiškio apskr.).

— **Torontan iš Suvalkų tri-kampio** pas savo gimines buvo atvykęs Jonas Staškevičius. Jis yra Punsko valstiešius mokyklų inspektoriaus. Šiuo metu Punske statoma didžiulė mokykla su bendrabučiais mokiniais ir mo-kytojais. Joje tilps vienuolika skyrių. Lietuvių mokyklos yra apūpinotos Punsko mokytojų paruoštais vadovėliais. Mėšiose vietovėse yra paralelinės klasės — lietuviams ir lenkams.

ATIDENGTA SENOVĖS INKŲ MIESTAS

Du britų mokslininkai tyrinė-tojai atrado legendarinį inkų miestą Pukarą ir milijoninės vertės auksines senienes. Dr. David Davies, Londono universi-teto antropologijos lektorius, ir sporto korespondentas Ross Sal-mon, sugrįžęs iš Pietų Ameri-kos, papasakojo apie savo radi-nį. Tačiau jie nepasakė tos vie-tos, kur šį senovės inkų miestą rado. Įrodymai savo atidengimo jie atsivežė auksines skulptūras bei aukso gabaliukus. Taip rašo Londono Daily Mail.

Pukara randasi aukštai ant uolų, apsupta akmenų siena, vie-tovėje, kur Amazonė ribojasi su Andų kalnais. Davies ir Salmon nori greit grįžti atgal, bet jau su helikopteriu, kad palengvin-tų sunkią kelionę per Brazilijos džiungles ir kalnynus. A. T.

GERA DOVANA MARCIOMS, ZENTAMS IR AMERIKIECIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Auto-rus politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Iškilds Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Si knyga yra labai vertinga dova-na supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, ku-ri tinka įteikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd. St., Chicago, Ill. 60633.

Aldona Juškaitė

KANADOJE

— **Dienraštis "The Gazette"** 1975. VII. 7 išspausdino ilgą re-portažą apie Simą Kudirką, at-silankiusį Montrealyje. Jo auto-dinienė, Elzbieta Paurazienė, turbūt grai-Elena Jakulytė - Tucker ir Ona Kasevičiūtė Walls. Apšvietos skyriaus atstovės: Petronėlė Bandzienė ir Kunigunda Keb-linskienė. Alternates: Bronė Janus, Stasė Hotra, Antanina Lingienė, Elena Mikolaitienė ir Magdalena Smailienė. Rugpjū-čio 15 d. 1-2 val. p. p. bus kultūrinė valanda. Meninių dar-bų parodą pakviesta organizuo-ti Moterų sąjungos garbės narė K. Keblinkienė. Laukiami įvai-rūs rankų darbai iš visų kuopų.

— **Andrius Kęstutis Paulionis** baigė 3 metų kursą Institute of Aeronautical Technology prie Seneca College ir gavo valdžios pripažintą komercinio lakūno diplomą. Prieš tai jis jau turė-jo privatinio lakūno pažymėjimą. A. Paulionis yra lankęs li-tuanistinę mokyklą, labai gerai (honours) baigęs Northern gim-naziją; studijavo geologijos in-